

Sreda, 5. februar 2003.
Svedok Vesna Bosanac
Svedok Aleksandar Vasiljević
Otvorena sednica
Optuženi je pristupio Sudu
Početak u 9.05 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽINE MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: O ovim događajima o kojima ste juče svedočili, naime, ono šta je gospodin Najs (Nice) pročitao, a vi rekli da je vaše svedočenje ...

SUDIJA MEJ: Ne. Molim vas da budemo precizni. To jeste njeno svedočenje, jer je svedokinja govorila o tome, svedočila je o tome u prethodnoj situaciji. To se nalazi u njenoj izjavi i to treba jasno da se shvati.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je JNA, odnosno da li su pripadnici JNA zaštitili hrvatsko stanovništvo od mogućeg nasilja u okolnostima koje su se događale tada u Vukovaru?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Jugoslavenska vojska je izašla iz kasarne i krenila prema Borovu Selu još u maju 1991. godine. Granatirala je Vukovar svakoga dana. Ubijala nedužne civile, žene, djecu.

SUDIJA MEJ: Možda bismo mogli da se koncentrišemo na pitanje, ako biste bili ljubazni gospođo doktore. Vi, dakle, kažete da se ne slažete da su oni štitili, da je JNA štitila stanovništvo, vi se ne slažete sa tim. Je li tako?

SVEDOK BOSANAC: Ne, ja znam šta želi gospodin Milošević pitati. On želi pitati da li je neke živote spasila jugoslavenska vojska nakon okupacije.

SUDIJA MEJ: Ne. Ne. Molim vas, koncentrišite se na pitanje, mislim ako biste davali, mislim da ovde možete da date relativno kratak odgovor, jer ono šta vas on pita je ono šta on tvrdi, a to je da je JNA štitila stanovništvo u to vreme u Vukovaru. Vi verovatno možete na to da odgovorite sa da ili ne. Nema potrebe da ponavljate svedočenje koje smo već čuli ili imamo pred sobom. Dakle, suština je u tome.

SVEDOK BOSANAC: Odgovaram sa ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ako je vaš odgovor ne, onda vas pitam, pošto ovo nije neki dokument nego vaš dokument, vaša izjava pisana vašom rukom na drugoj strani po oznakama, rukom isto vašom, i na dnu kažete: "JNA je zaštitila Hrvate od ovih ekstremista nacionalistički pretežno orijentisanih" i tako dalje. To vi kažete u svojoj izjavi. Je li to tako ili ne?

SUDIJA MEJ: Dozvolite da svedok prvo ima pred sobom kopiju izjave. Da li imate kopiju?

TUŽILAC NAJS: Ne. Ja mislim da optuženi možda vrši unakrsno ispitivanje iz dokumenta koji svedokinja nije videla od momenta kada je taj dokument napravljen, mada nisam sasvim siguran. Jednom kada vidi dokument onda će joj možda biti lakše da odgovori.

SUDIJA MEJ: Dajte da svedokinja vidi taj dokument.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Možete da pogledate deo ovog dokumenta pošto nemam vremena da se sad bavim celim. Navešću vam samo par tih delova, a vi ga možete uzeti kao dokazni predmet, to je izjava pisana rukom svedokinje.

TUŽILAC NAJS: Pošto mislim da znam o kakvom dokumentu je reč, ne znam da li je optuženi dostavio potpunu ili nepotpunu verziju, jer bi to moglo da bude vrlo važno. Možda bi kompletna verzija mogla da bude dostavljena nama, a takođe i svedokinji.

SUDIJA MEJ: Možete li da nam kažete o kakvom dokumentu je reč?

TUŽILAC NAJS: Mislim da je to dokument koji je dobijen u vreme kada je svedokinja bila u pritvoru, ali nisam siguran.

SUDIJA MEJ: Da čujemo od svedokinje. Doktorko Bosanac, možete li da nam kažete o kakvom dokumentu je reč?

SVEDOK BOSANAC: Da, to je izjava koju sam ja pisala kad sam bila zatočena u Srbiji, u Sremskoj Mitrovici i u Beogradu, i tada sam ja bila obvezna dati izjavu koju sam napisala. U tom kontekstu je gospodin Milošević pitao, ali se to odnosi na moje mišljenje o jednom dijelu ljudi koji je nakon okupacije zaštitila JNA. Međutim, preko 1.300 dopustila je paravojnim snagama da ubiju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A gde ste to napisali da je "preko 1.300 dopustila paravojnim snagama da ubiju"? Vi u toj izjavi govorite o ...

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: U to vrijeme ja to još nisam znala, ja sam kasnije saznala koliko je dopustila da ubiju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vi tu govorite o žrtvama koje su stradale u sukobima ili u neakvoj egzekuciji koja je izvršena nad 1.300 ljudi?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: O egzekuciji. Agresija na Vukovar je bila takva da nije bilo sukoba. Bilo je uništenje grada i civila. U tom slučaju poginulo 1.150 ljudi. Od toga su 80 posto bili civili, a 1.300 je ubijeno nakon okupacije Vukovara, kada više nije bilo nikakvih sukoba.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja vas pitam da li je JNA činila to o čemu vi govorite u vašem sukobu u Vukovaru. Pitam vas da li je JNA nastojala da zaštiti sve podjednako, i Srbe, i Hrvate i Mađare, i pripadnike ostalih nacionalnih manjina koje tu žive ili ...

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Nije, nije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Što ste onda napisali da jeste?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Nije. Nisam napisala da jeste zaštitila sve jednako. Jugoslavenska vojska kada je okupirala Vukovar zajedno sa paramilitarnim snagama je dopustila da paramilitarne snage odvedu ranjenike i da

ih ubiju. To je major Šljivančanin dopustio kao predstavnik JNA. JNA je preuzela bolnicu, iz te iste bolnice 200 ljudi je mučki ubijeno na Ovčari.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, na to ćemo doći kasnije, jer po podacima koje ja imam, JNA nikakve veze nema sa tim ubistvima na Ovčari. Ali izvolite, pročitajte sami, pošto dobro sami znate svoj rukopis, ovo na drugoj strani šta ste napisali i šta sam vam označio markerom i šta sam vam citirao postavljajući pitanje. Pročitajte šta piše u toj vašoj izjavi.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ja sam pročitala šta piše u toj izjavi. Ja ovu izjavu nisam vidjela od 1991. godine. Radila sam je na ispitivanju u zatvoru. Ja ne mogu sada pročitati cijelu izjavu. Ako je nužno, pročitacu je i mogu komentirati svaku rečenicu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ja ne tražim da pročitate celu izjavu, mislim da tu nema nikakve zabune. Evo okrenite prvi list, pa tu na dnu drugog imate rečenicu koju ste vi sami napisali, koju sam obeležio markerom.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Jeste, to je tačno da ste vi ovo obilježili da sam ja to napisala, ali govorim vam da je pojedince zaštitila, a masovno je dozvolila ubijanje ljudi, i ne samo Hrvata nego i Mađara i Srba.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dozvolila ubijanje ljudi Hrvata, i Mađara i Srba ...

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: I ubijala, i ubijala.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I ubijala. Dobro. Pročitajte ipak to šta ste napisali. Evo pročitajte glasno to šta sam vam obeležio.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Vi ste obilježili samo jedan dio rečenice na drugoj strani.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa pročitajte ako hoćete

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Piše ovako: "JNA je ipak zaštitila Hrvate od osvetoljubivih srpskih nacionalista, pretežno četnički orijentiranih". To sam ja napisala u onome času kada sam bila zatočena 1991. godine, ali JNA da je zaštitila stvarno Hrvate danas ne bi bilo ubijeno 1.300 ljudi nakon okupacije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, je li vi tvrdite da ste tu izjavu pisali pod pritiskom?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, kako to da na kraju, na kraju izjave, da ću vam i tu stranu, kažete pukovniku Branku koji je sa mnom vodio razgovor i analizu događaja: "Zahvaljujem", ne mogu da pročitam jednu reč, "na ljudskom postupku i na ulivanju nade da u JNA postoje ljudi koji žele mir i humani suživot svih naroda na ovom prostoru. On je imao izuzetno korektan pristup prema meni kao čovek i ličnost" i tako dalje. Znači taj koji vas je saslušao, po ovome bi trebalo suditi da nije vršio nikakav pritisak na vas nego naprotiv, da je sa vama razgovarao ljudski, korektno i tako dalje. Ili vas je možda naterao da napišete to o njemu?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne. Pukovnik Branko ...

SUDIJA MEJ: Dajte pre svega da se time bavimo po redu. Pre nego šta se udaljimo od prvog pasusa koji je pročitano, da li ima još nešto drugo iz ove izjave? Vi kažete da je nepotpuno ovo šta je pročitano. Da li ima još nešto šta želite da pročitate pre nego što pređemo na sledeći pasus?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ne, ne, ja nemam vremena ...

SUDIJA MEJ: Nemojte da prekidate, gospodine Miloševiću. Svedokinja treba da ima mogućnost da se pozabavi ovim pitanjem u celini.

SVEDOK BOSANAC: Gospodine sudija, ova izjava je napisana 1991. godine u jedanestom i dvanestom mjesecu. Ja sam bez ikakvog razloga uhapšena i bila sam tri tjedna pod pritiskom u srbijanskim zatvorima. O tome sam također već dala izjavu ovome Sudu. Bila sam pod strahovitim psihološkim pritiskom, dva dana u samici izolirana. Iza toga su mi dali šansu da pišem izjavu da bi uopće mogla doći u kontakt, da mogu bilo šta učiniti za sebe da izađem iz zatvora van. Ja sam bila pod strahovitim pritiskom. Slušala sam svakodnevno batinanje ljudi, jauke, plač i svakoga dana sam pisala ovu izjavu. Htjela sam napisati punu istinu, htjela sam napisati da je jugoslavenska vojska razbila Vukovar, ubijala ljude do okupacije jer još nisam znala šta se dešavalo posle. Jugoslavenska vojska je pomogla da se evakuiru bolnica, ali to je ono što sam ja onda ...

SUDIJA MEJ: Da. Doktorko Bosanac, vi ste već svedočili o tome. Da se sada pridržavamo izjave. Gospodine Miloševiću, da li ima još neki deo izjave koji

ste upravo pročitali ili imate kopiju? Ako ne, svedokinja bi trebala da ima taj deo koji ste pročitali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Neka pogleda i ovo šta sam maločas citirao, jer ona ovde govori o nekom užasnom tretmanu tamo, a na kraju se zahvaljuje na ljudskom postupku, ulivanju nade za mir i tako dalje. Evo, izvolite.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ja sam ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pročitajte evo to poslednje šta imate na kraju, to je na kraju vaše izjave.

TUŽILAC NAJS: Dok svedokinja to radi, da uštedimo na vremenu. Mogu li Da zatražim u ime Tužilaštva da se cela izjava uvede i mi ćemo onda da je kopiramo. Naravno, pokreće se pitanje da li to treba da se uvede kao dokazni predmet, ali trebalo bi da imamo celu kopiju te izjave, ako se pozivamo na delove. Pretresno veće će primetiti da se svedokinja poziva na stranu 413 transkripta u *Predmetu Dokmanović*, a to je izjava od 112 strana, odnosno svedokinja je upućena na stranu 413. To je izjava o kojoj je reč.

SUDIJA MEJ: Dobili ste drugi deo izjave, doktorke Bosanac. Da li biste se prvo pozabavili onim šta tu piše, šta je tu rečeno? Da li želite još nešto da dodate onome šta je tu napisano ili šta ste već rekli o JNA ili barem o pukovniku?

SVEDOK BOSANAC: Evo imam pred sobom tu zadnju stranu te moje izjavu koju sam, ponavljam, pisala pod prisilom u zatvoru i u kontekstu cijele situacije kako sam se ja tad osjećala. Istina je da pukovnik Branko prema meni je bio korektan, nije me niti fizički, niti psihički zlostavljao i to sam ja napisala u ovoj izjavi. Ali ono što sam vidila u logoru je sasvim nešto drugo, osim onoga što je bio u tom slučaju pukovnik Branko u odnosu prema meni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, to da ostavimo onda na drugu stranu. Hoćete da pročitate to šta ste napisali? Pročitajte glasno.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ukoliko sudija dopusti, mogu da pročitam, jer kažem, ovo je izjava koja je pisana u zatvoru. Napisala sam: "Pukovniku Branku koji je sa mnom vodio razgovor i analizu događaja zahvaljujem iskreno na ljudskom pristupu i na ulivanju nade. U Jugoslavenskoj

narodnoj armiji postoje ljudi koje žele mir i humani suživot svih naroda na ovom prostoru. Imao je izuzetan korektan pristup prema meni kao čovjeku i liječniku". To sam izjavila i to i danas držim za pukovnika Branka, ali pukovnik Branko, na žalost, je bio jedan od rijetkih u jugoslavenskoj vojsci koji se tako ponašao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vi imate iskustvo sa njim, sa drugima nemate. Prema tome ...

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Imam, gospodine Miloševiću, imam i sa drugima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, onda ćemo, onda ćemo doći na te druge, ali moramo da štedimo vreme. Pa molim vas, recite mi, vi govorite u vašem iskazu o vojniku Saši Joviću i o tome da je on sa vama tražio prekid vatre i tako dalje. On kaže da ste vi u sobu uvek dolazili u pratnji dvojice naoružanih gardista. Je li to tako ili nije?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne, nije tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Evo ja ovde imam intervju koji je on dao, dvadesetogodišnji narednik JNA, ranjen posle 17 dana provedenih u ustaškom okruženju i dopremljen u vukovarsku bolnicu i postao pacijent doktorke Bosanac čija je oružana pratnja mnogo duže boravila od nje kraj bolesničkog kreveta ispirajući mu mozak bombom i magnumom (Magnum). Kaže: "Doktorcu Vesnu Bosanac, direktorku viđao sam svakog dana. U našu sobu je uvek dolazila u pratnji dvojice naoružanih gardista". Ovo je njegov intervju koji ima mnogo drugih navoda u njemu. Dakle, ja ...

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, morate da se usmerite na suštinu u svojim pitanjima. Ne možemo da nastavimo tako što ćete vi da čitati te velike odlomke. Prvo, doktorke Bosanac, da li znate o kome govori optuženi? Zna li vojnika po imenu Saša Jović?

SVEDOK BOSANAC: Saša Jović. Ja poznajem ovog vojnika Sašu Jović koji je lječen u bolnici i koji je potpisao ove apele koje sam ja pisala za prekid vatre. Ja ne znam o kakvom intervjuu i o kojim podacima gospodin Milošević priča. Ja samo tvrdim da nije tačno da sam išla u pratnji naoružanih vojnika u obilazak soba, to nije tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li se sećate da je i vaš kolega doktor Njavro Jure, Njavro Juraj takođe išao uvek zajedno sa dvojicom naoružanih ljudi? Sećate se da je on, na primer, zahtevao da ovaj doktor Ivanković podnese ostavku. Je li to tako ili nije?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Nije. Nije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste osporili da je bolnica korišćena kao mesto iz koga se raznim oružjima pucalo na vojsku. Vi ste to potpuno osporili, je li tako?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Naravno, ja sam osporila, jer bolnica nije bila vojni objekt, iz nje se nije pucalo, ali zato je bolnica svaki dan primila po 90, 100 i više granata i to je ratni zločin i prešedan, a iz bolnice se nije pucalo na vojsku, jer vojska nije ni bila oko bolnice. Mi nismo mogli iz bolnice pucati na tri kilometra daleke položaje vojske. Mislim, to što vi tvrdite je nelogično i bezumno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Meni je žao što to vama izgleda nelogično, ali postoje mnogi svedoci koji tvrde upravo suprotno od toga i oni će doći na red. Gospođo Bosanac, vi ste prema tvrdnjama vaših kolega koji su radili sa vama, po nacionalnosti su i Srbi, i Hrvati i Mađari, ne samo uskraćivali lekarsku negu Srbima već su pojedina lica po vašem naređenju hapšena, čuvana u podrumu bolnice ili su predavana poznatim mučiteljima i tako dalje?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: To nije istina.

SUDIJA MEJ: Da, samo trenutak. Bavićemo se jednom po jednom stvari. Iznesene su tvrdnje. Prvo, da ste vi uskraćivali Srbima lečenje? Da li ima istine u tome?

SVEDOK BOSANAC: Apsolutno nema.

SUDIJA MEJ: Sledeća optužba ili tvrdnja je da ste vi naredili hapšenje nekih ljudi i da su oni držani u podrumu bolnice?

SVEDOK BOSANAC: Nije istina.

SUDIJA MEJ: Da li je bilo zatvorenika u podrumu bolnice?

SVEDOK BOSANAC: Ne.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Vaš kolega, pretpostavljam da ga poznajete, doktor Tomislav Đuranec, direktor Doma zdravlja u Borovu. Znete tog kolegu, pretpostavljam, zar ne?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Znam, naravno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovaj svedok 18. decembra 1991. godine kaže da ga je Zbor narodne garde priveo tako što ste vi lično naredili da ga odvedu u policiju. Je li to tačno ili nije?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Nije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: On kaže da ste vi naredili hrvatskim policajcima da ga odvedu u skladište u "Borovo kombinatu" i da nigde ne sme da makne, a ne da ide u policijsku stanicu. Je li tako ili nije?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Nije tako kao što vi govorite. Ako želite, ja vam mogu opisati te događaje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne morate ništa da mi opisujete.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ali to što vi govorite nije tačno. To isto što vi sad govorite je doktor Đuranec vjerovatno pod prisilom napisao u zatvoru, jer je on isto tako bio u zatvoru u Stajićevu.

SUDIJA MEJ: Možete da dodate šta god želite u vezi sa tim gospođo. Zbog ozbiljnosti ovih optužbi koje su iznešene protiv vas, vi treba da imate priliku da odgovorite na to. Da li želite bilo šta da dodate u vezi sa pitanjem o doktoru Đurancu? Tvrdi se da ste vi naložili da se on uhapsi.

SVEDOK BOSANAC: Ja sam već rekla da to nije tačno. Doktor Đuranec uopće nije bio pod mojom ingerencijom, jer je bio kao direktor doma zdravlja u sasvim drugom sustavu, nije bio u medicinskom centru Vukovar. Osim toga, on se nije javio ni kao ljeknik ni kao čovjek koji želi pomoći u celoj situaciji. Ja sam čula da je on skrivao nekakve sanitetske materijale i lijekove u ono vrijeme kad nismo imali najosnovnije za njegu ranjenika. Ali niti sam ja razgovarala sa njim, niti sa policijom, niti ikakve veze ja imam sa njim.

SUDIJA ROBINSON: A da li vam je poznato, gospođo doktore, da je on bio uhapšen?

SVEDOK BOSANAC: Ja sam čula od tih nekih vojnika koji su dolazili da je on priveden na ispitivanje radi toga što su pronašli zalihe sanitetskog materijala, ali ja osobno ne znam ni da je bio uhapšen ni šta je on izjavio. Znam da je bio u logoru isto kao ja i znam da je prilikom razmjene odlučio ostati na suprotnoj strani. I znam da je bio nesretan čovjek, jer mu je sin poginuo tih dana u obrani Vukovara.

SUDIJA ROBINSON: Dakle, vi kažete da vi niste imali nikakve veze sa njegovim hapšenjem?

SVEDOK BOSANAC: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: On kaže, ovo je sudski zapisnik: "Doktor Vesna Bosanac, ravnatelj vukovarske bolnice me je optužila da sam bio neaktivan, da sam sakrivao lekove za Srbe koji su dolazili u sklonište, da sam u četvrtom mesecu ove godine doktoru Joviću iz Borova Sela dao kiseonik".

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne, ja ga nisam uopće optužila niti išta znam o tome.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: On kaže da je negirao to i da su: "Tokom razgovora su me odveli kod Bosančeve. Ona mi je naredila da odem u skladište u "Borovom kombinatu" i da se nigde ne smem micati. To je direktno naredila vojnoj policiji koja me je sprovodila i vojna policija me je iz vukovarske bolnice odvela i predala zapovedniku Ivici Kaćušecu koji je bio zapovednik skloništa u Radničkom domu u Borovom Naselju". Je li to tako ili nije?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Nije tako kao što vi pričate. Činjenica je da je on bio u tom skloništu u podrumu Borovog Naselja, ali sa njegovim hapšenjem i sa njegovim ispitivanjem ja apsolutno nemam ništa, niti sam ja uopće o tome imala pojma.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li imate pojma o ovome šta dalje piše, takođe u ovom sudskom zapisniku: "Kad je došao u prostoriju tamo gde su ih mučili, gde je bio taj Zdenko Stefančić, pored vrata na podu u toj prostoriji su bila nosila, na nosilima je ležao Toma gipsar iz vukovarske

bolnice. On je bio u bolničkoj pidžami, a preko njega ogrtač bolnički. Bio je ranjen". Zašto je on iz vukovarske bolnice prebačen u pidžami bolnice u zatvor, gospođo Bosanac? Je li po vašem nalogu ili nije?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne. Nije nitko apsolutno po mom nalogu prebačen ni u kakav zatvor. Tomo Jakovljević koji je bio ranjen i amputiran, ranjen zbog granate opet jugoslavenske vojske, nakon tretmana od tri tjedna kad mu je bila primarna liječnička pomoć pružena je kao i svi drugi ranjenici, a to je bilo dnevno po 15 do 20 njih, otpreman u rezervne bolnice i civilna skloništa. Tako je Tomo Jakovljević upućen u "Borovo kombinat".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li znate da je tog Tomu Jakovljevića u bolničkoj pidžami pronašao mrtvog njegov sin? Bio je izrešetan u predelu grudi.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: To ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Radivoje Jakovljević, to je sin ubijenog Jakovljevića, kaže da je morao da pobjegne iz Vukovara zbog opasnosti od likvidacije. I da je 22. novembra u Borovu Naselju, u blizini dečijeg vrtića u centru Borova Naselja pronašao ljude na jednoj gomili, da su svi bili jedan preko drugoga i da mu je otac bio pogođen rafalnom paljbom u predelu grudnog koša sa više metaka, a da je na sebi imao bolnički mantil.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: O tome ne mogu ništa reći, jer to nisam ni vidjela ni čula.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako je on mogao biti bez vaše dozvole odveden iz bolnice da bi bio streljan zajedno sa tom grupom?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Nije tačno. On nije odveden iz bolnice nego je upućen iz bolnice sa još 15 ranjenika koji su već izliječeni u rezervnu bolnicu u "Borovo komercu". Kako je on poginuo i kako se našao tamo, ja ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi, ovaj Tomislav Đuranec šta je interesovalo juče gospodina Meja (May) šta je po nacionalnosti, ovaj prvi lekar koji je dao izjavu, šta je po nacionalnosti Tomislav Đuranec?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ja to ne znam. Mislim da je Hrvat, ali ne znam, to morate njega pitati.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa on vas prilično optužuje. Da li vi tvrdite da ovo šta on vas optužuje je učinio pod pritiskom istražnog sudije Vojnog suda ili da ovde ima nešto istine u tome šta sam vam pročitao?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ja ne tvrdim kako je on to izjavio i pod kojim pritiskom, ja to ne znam. Ali znam da ja nisam u ničijem hapšenju učestvovala niti da je išta od toga tačno. Ja to negiram odlučno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Molim vas da se uvede ovaj zapisnik, sudski zapisnik kao dokazni predmet. To je zapisnik ...

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, molim vas samo trenutak. Ovo je izjava svedoka data Vojnom sudu. Vi ste prvi koji treba da uloži prigovor, ako se uvodi bilo kakva izjava i na osnovu nje se unakrsno ispituje, a isti princip mora da važi za vas kao što važi za Tužilaštvo, zar ne? Ako želite da pozovete tog svedoka, možete to da uradite blagovremeno.

SUDIJA KVON: A izjava ovog svedoka, da li ćete to da uvedete?

SUDIJA MEJ: Pismenu izjavu svedoka koju ste spomenuli ranije?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ovo je sudski zapisnik u vezi izjave koju je ovaj svedok dao na Sudu. To je njegova izjava data na Sudu.

SUDIJA MEJ: Ne, ne, ne razumemo se. Mi sada govorimo o izjavi koju je doktorka Bosanac napisala rukom, a vi ste to ranije spomenuli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Mislite na izjavu doktorke Bosanac? Naravno da treba da je uvedete. Smatram da treba da se uvede.

SUDIJA MEJ: U redu. Da li imamo kompletnu izjavu? Da li imate tu kompletnu izjavu, a ne samo deo izjave?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Imam kompletnu.

SVEDOK BOSANAC: Ja, gospodine sudija, ja ne mogu o tome cjeniti, jer ja sam sad vidjela prvi put ovu hrpu papira, ali ponavljam da sam ovu izjavu napisala u posebnim okolnostima u zatvoru, kao zatvorenik srpskog logora.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U toj izjavi ...

SUDIJA MEJ: Samo trenutak. Da li je to sve što imate od te izjave?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ne, ne, nije, to je tačno ono šta hoću da kažem. Nije, ja imam još ovde tri lista u vezi sa kojima imam da postavim neko pitanje pa ću vam ih onda dati, a onda je to cela izjava.

(Pretno veće se savetuje)

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, Tužilaštvo želi prvo da ima čitavu izjavu i onda ćemo to da organizujemo da se fotokopira. Takođe, zadržavamo pravo da se izjasnimo o tome da li je to prihvatljivo kada budemo razmotrili sva pitanja, odnosno sve odgovore svedoka koji se odnose na tu izjavu.

SUDIJA MEJ: Molim vas, kažite nam nešto o toj izjavi koju je svedokinja pomenula. Želim da se to sve razjasni. Prvo, postoji izjava na osnovu koje optuženi unakrsno ispituje.

TUŽILAC NAJS: To nije prihvatljivo iz opravdanih razloga.

SUDIJA MEJ: Možda bi bilo dobro da nam to malo objasnite.

TUŽILAC NAJS: To nije prihvatljivo iz opravdanih razloga. Izjave van Suda se obično ne prihvataju. Mislim da je bio jedan izuzetak nedavno, kada je bila u pitanju izjava koju je uzeo istražitelj ovog Međunarodnog suda, a optuženi je hteo da se to uključi zato što je tu bilo jako mnogo detalja oko granatiranja i vojnih utvrđenja u vezi sa Dubrovnikom. To je bio izuzetak od opšteg pravila kada je u pitanju praksa ovog Međunarodnog suda. Sve druge odluke su bile uobičajene. Izjave na koje se oslanja optuženi dok iznosi svoje tvrdnje nisu ništa vrednije kao dokazni materijal od samih tvrdnji. One dobijaju dokaznu vrednost kada i ako ih svedok potvrdi, tek ukoliko relevantni svedok njih potvrdi kao deo izvođenja dokaza odbrane. Tako da sve te izjave na osnovu kojih optuženi unakrsno ispituje ustvari potpadaju pod ono opšte pravilo gde se te stvari isključuju. Ako napravimo jedan izuzetak kada su u pitanju ove izjave, gde će to da se završi, gde to da nas odvede?

SUDIJA MEJ: Da, nije obavljeno unakrsno ispitivanje u vezi tih izjava i mi smo konzistentno odbijali da prihvatimo izjave Tužilaštva na osnovu kojih nije obavljeno unakrsno ispitivanje. Sada moramo da razmotrimo prihvatljivost po Pravilu 92bis.

TUŽILAC NAJS: Da, ukoliko to postane relevantno za razmatranje, mislim na ovu izjavu u smislu, kao na deo slučaja Odbrane, onda će to morati da se razmotri kada za to dođe vreme. Ovaj materijal jednostavno ne treba uvrstiti zato što nema dokaznu vrednost ni status, jednostavno će samo opteretiti transkript.

(Pretno veće se savetuje)

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Kej (Kay).

PRIJATELJ SUDA KEJ: Bilo koja izjava koju je dala ova svedokinja, svejedno da li je data istražitelju, ili u okviru ovog predmeta pred ovim Sudom ili bilo gde drugde, svaka takva izjava se može koristiti od strane optuženog prilikom unakrsnog ispitivanja i može takođe da se uvrsti u dokazni materijal na ovom suđenju. Moglo bi biti relevantno, ako se tu nalaze neke nedoslednosti ili nekakav relevantan materijal, ako je to sadržano u toj izjavi. U vezi sa položajem izjava drugih osoba koje navode incidente u odnosu na ovog svedoka i koji su dali na drugim mestima izjave o svojim kontaktima sa ovim svedokom, a šta takođe optuženi želi da iskoristi, on ima pravo da predoči te izjave svedokinji i da od nje traži da na to odgovori. Kasnije tokom suđenja, on može da odluči da li da pozove osobe koje su dale te prvobitne komentare u odnosu na ovog svedoka, da i one dođu i svedoče, ali je sasvim prikladno da on iznosi te izjave koje su dali drugi ljudi i da pruži priliku ovoj svedokinji da na to odgovori.

SUDIJA ROBINSON: Da, ali sama ova izjava ne bi bila prihvaćena u normalnim okolnostima.

PRIJATELJ SUDA KEJ: Da, ne bi mogla da se uvrsti, ako onaj ko je sačinio tu izjavu nije tu, ali može da se koristi dokument koji može da se pogleda, da se vidi šta je rečeno tokom suđenja.

SUDIJA MEJ: To je prilično komplikovana distinkcija, gospodine Kej, između dokaza, odnosno dokaznog predmeta i nečega šta bi moglo da bude od pomoći, šta bi moglo da pomogne ako se pogleda.

PRIJATELJ SUDA KEJ: Da, ali nam pomaže da vidimo u kom pravcu idu pitanja optuženog.

SUDIJA MEJ: Ja mislim da je on sasvim u stanju da sam postavlja pitanja na osnovu izjava, kao što je to i do sada radio.

PRIJATELJ SUDA KEJ: Da, on to može da radi.

SUDIJA MEJ: Da, i onda nas to vraća na izjavu koju je ova svedokinja dala pod okolnostima koje je on opisao. Vi tvrdite da je to nešto šta može da se uvrsti u dokazni materijal.

PRIJATELJ SUDA KEJ: Apsolutno.

SUDIJA MEJ: Gospodine Najs, ukoliko nema nekog posebnog razloga protiv, mi smo spremni da uvrstimo ovu izjavu u dokazni materijal. Deluje kao da je sve u redu.

TUŽILAC NAJS: Da, ako je to to, onda u redu, napravićemo kopije i učiniti ih dostupnim.

SUDIJA MEJ: U redu, mi uključujemo ovu izjavu svedoka u dokazni materijal. Vratite to svedokinji zato što optuženi želi da joj postavlja još pitanja na osnovu toga, a onda ćemo dodati i druge strane i uvrstićemo to u dokazni materijal.

SUDIJA ROBINSON: Pre nego što nastavite, gospodine Miloševiću, hoću samo da vas pitam, gospođo doktorica, o vašem odnosu sa doktorom Đurancem koji je izneo sve ove optužbe protiv vas. U smislu bolničke hijerarhije, vi ste bili nadređeni gospodinu Đurancu?

SVEDOK BOSANAC: Gospodin Đuranec uopće nije radio u bolnici. Ja sam bila direktor Medicinskog centra Vukovar koji je imao bolnicu pod sobom i

ambulante primarne zdravstvene zaštite, ali postoji posebna organizacija, to je Dom zdravlja "Borovo" gdje je gospodin Đuranec bio direktor.

SUDIJA ROBINSON: Da, shvatam, znači vi sa njim znači niste imali radne odnose.

SVEDOK BOSANAC: Ne.

SUDIJA ROBINSON: U redu, hvala vam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa utoliko gore, pošto on kaže da ste ga optužili da je sklonio sanitetski materijal za Srbe koji su dolazili u sklonište, da ste mu naredili da ode u skladište u "Borovo kombinatu" i da nigde ne sme da se miče, da ste direktno naredili vojnoj policiji koja ga je sprovođila, policija ga je iz vukovarske bolnice odvela i predala zapovedniku Ivici Kačušecu koji je bio zapovednik skloništa u Radničkom domu u Borovo Naselju. Dakle, on to sve tvrdi.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Pa to što vi pričate nema nikakve veze, to nije tačno. To apsolutno nije tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je izjava.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Pa može biti izjava kakva god bila, ali ja govorim da ovo što ste sad pročitali uopće nije tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ovo je sudski zapisnik o saslušanju ovog svedoka, ne izgleda verovatno da ima razloga da govori neistinu. Hoćete li da uvrstite ovo kao dokazni predmet ili ne, gospodine Mej?

SUDIJA MEJ: Mi smo već doneli odluku o tome, to nećemo da uvrstimo u dokazni materijal, i čuli ste razloge. To je izjava koja je data van Suda i mi to nećemo da uvrstimo, ali možete da pozovete tog svedoka, to je vaš pravni lek. Možete da pozovete doktora Đuranca i onda ćemo da čujemo šta on ima da kaže.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ovaj Toma gipsar je bio radnik vaše bolnice. Je li tako, gospođo Bosanac?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: On je bio u mirovini.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: On je iz bolnice i u bolničkom odelu izveden iz bolnice i streljan?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ponovo vam ponavljam, on je bio u mirovini. On je dovežen u bolnicu kao ranjeni civil umirovljenik koji je, samo malo da završim, koji je operiran i koji je kao i drugi poboljšani ranjenici upućen u Borovo Naselje u rezervno sklonište, jer svakoga dana je dolazilo po 90 novih ranjenika i mi smo one koje su poboljšani slali u civilna skloništa. To naselje u Borovo, to sklonište u Borovo Naselju je bilo najbolje, imalo je vodu, struju, liječnički tretman i on je iz bolnice upućen tamo. O ostalim okolnostima kako je on poginuo i šta se dogodilo, ja ne mogu ništa reći, jer ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, jesu tamo upućivani ljudi da bi ih posle toga ovi vaši pripadnici Zbora narodne garde izvodili odande i streljali?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Nisu. Po meni nisu. Ja ne znam o čemu vi pričate.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Njegov sin koji ga je našao u bolničkom odelu izrešetanog našao je i svoju majku takođe izrešetanu.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ja ne mogu o tome ništa reći kako su oni poginuli i šta se dogodilo. Ja znam da je njegov sin, čula sam to kasnije, bio na strani četnika, da je vršio različite zločine nad Hrvatima, da ima veze sa ubojstvima i na "Veleprometu" i na Ovčari, ali to sam čula, to ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa verovatno je ubio i svog oca i majku.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: E to ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A da li je poznato vama da je zapovednik bio Martin Sabljčić u tom sabirnom centru gde je bilo 2.500 ljudi? Je li to znate ili ne znate?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: To nije bio sabirni centar, to je bilo to sklonište u Borovu Naselju gdje smo mi organizirali bolnicu rezervnu, gdje su bili liječnici, gdje su se njegovali i ranjenici i bolesni civili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, i da li vam je poznato ...

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: I to nije jedino bilo, bilo je najbolje to sklonište. Isto tako je bilo u Radničkom domu na Olajnici, bilo je takvih 12 skloništa organiziranih gdje su se skrivali civili i gdje su upućivani i bolesni i lakše ranjeni ljudi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A onda je Đuranec odveden u soliter u Borovo Naselju gde ga je saslušavao ovaj Zdenko Stefančić. Jeste čuli za Zdenka Stefančića?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne znate ko je Zdenko Stefančić?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne. To sad prvi put ime čujem.

prevodioci: Prevodioci najljubaznije mole govornike da prave pauze između pitanja i odgovora.

SUDIJA MEJ: Da li ste čuli to? Molim vas, prevodioci traže da napravite pauzu između pitanja i odgovora. Gospodine Miloševiću, molim vas da to imate na umu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pošto vi ne znate za Zdenka Stefančića, iz toga treba da izvučem zaključak da vi niste predali te ljude Zdenku Stefančiću koji je inače osuđen na smrtnu kaznu zbog zločina koje je vršio tamo?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ja nisam nikad čula niti vidjela niti poznavala Zdenka Stefančića.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Mladen Ivanković kaže da se vama žalio kada su ga tukli pripadnici Zengi i psovali mu četničku majku, to jest psovali mu četničku majku zato što je Srbin, udarali ga po licu, a da ste mu vi na to kao njegova koleginica odgovorili da su ti šta to rade pravi heroji i da su oni borci za domovinu i da su ga tukli zato što su kod njega našli kasetu gde su bile srpske pesme.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: To nije istina.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Vi takođe, pretpostavljam, odbijate da uzmete i ovaj zapisnik koji se odnosi na saslušanje doktora Mladena Ivankovića i njegovu svedočenje. Je li tako?

SUDIJA MEJ: Da, da, iz istih razloga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Je li tačno da ste mu zabranili, on je želeo da pobege iz bolnice u okolnostima u kojima je bio, da ste mu zabranili da napušta bolnicu?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Nisam zabranila samo njemu, ja sam zabranila kompletnom osoblju da napušta bolnicu iz jednog jedinog razloga, a taj je što je po bolnici i okolo nje padala stalno kiša granata.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A to ste vi, znači, uradili radi bezbednosti?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Naravno. Petero ljudi do tad je već poginulo iz bolnice.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li se sećate događaja ...

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: I nitko nije smio napuštati bolnicu bez moje dozvole, ni vozila hitne pomoći kad je trebalo ići po ranjenike, i tako isto doktor Ivanković, niko, jer čim izađeš van si mogao poginiti. Oni to nisu znali, jer su bili u podrumu. Samo su mogli čuti kako trešte granate.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, da li se sećate događaja koji opisuje šef hirurgije, vaš kolega, kad su jednog Srbina dovele Zenge, Srbina koji je imao povredu na glavi, da li se sećate da su ga tada, upravo po svedočenju ovog lekara, tukli baš u vašoj bolnici, i da se taj momak držao dostojanstveno, da je sve vreme ćutao i da su ga oni neprestano tukli, iako je doveden tu kao ranjenik?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: To apsolutno nije istina. U našu bolnicu je dovedeno više ranjenika koji su bili srpski vojnici i svima je pružena najbolja moguća lječnička pomoć. Mnoge smo izlječili, neke na žalost nismo mogli, kao ni ostale ako su bili teško povrijeđeni, ali da je bilo ko tučen ili ponižavan, to apsolutno nije istina. Ja znam o tome što vi pričate iz natpisa iz nekih srpskih novina. Kad smo se vratili 1997. godine u Vukovar, doktor Ivanković nas je dočekao i rekao da to sve što pišu novine da je on rekao nije istina. Ako vi želite, pozovite ga pa nek dođe tu na Sud, ali u bolnici apsolutno niko nije zato što je Srbin maltretiran. Svakom ranjeniku je pruženo najbolje što smo mogli u datim okolnostima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate da je taj momak, za koga vi kažete da nije čak ni tučen, te večeri likvidiran i bačen u Dunav i da za to takođe postoje dokazi?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne znam uopće o čemu govorite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: O tome koga su dovele Zenge, tukli ga u bolnici i tako ...

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ma nije niko doveo nikog u bolnicu, u bolnici nije niko nikoga tukao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospođo Bosanac, da li je tačno, meni je bitno da vi odgovorite sa da ili ne, pa vi odgovorite šta god želite, to je vaša stvar. Da li je tačno da ste upravo vi iz knjige pacijenata iscepali list na kome je bilo navedeno njegovo ime po prijemu u bolnicu?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: O tome svedoče oni koji su vodili evidenciju u bolnici.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ja nisam nikakav list iz knjige iscepala.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A da li se sećate slučaja Nedeljka Turukala koji je bio ranjen u predelu noge i trbuha i koga je obrađivao upravo vaš saborac doktor Njavro? I koji je namerno pustio vojnika da umre na stolu, pa je iskrvario i nije mu pružio pomoć?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne. Ne sjećam se.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je to tačno ili nije?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Nije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A sećate li se Bobana starog 19 godina koga je takođe operisao Njavro i koji je umro u toku operacije do koje je došlo pošto su prethodno drugi lekari tražili da se on operiše, ali je operacija odlagana u nedogled tako da kad je počela, više nije imala nikakav izgled da uspe? Da li se sećate tog Bobana koga ste takođe pustili da umre namerno?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Nije istina. Niko nije pustio nikog da umre namjerno. Ja se osobno ne sjećam Bobana, toga Gačić Bobana, ali znam sigurno da su svi ranjenici lječeni jednako i da niko nije nikoga pustio namjerno da umre.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tačno da je ovaj Saša Jović pod prinudom zvao generala Rašetu na telefon?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Nije. Ja sam ga pitala da li želi sa njim razgovarati, jer ja sam Rašeti rekla da se nalaze u bolnici i vojnici jugoslavenske vojske i da svaki dan se gađa bolnica. I on je rekao da ne može to vjerovati, i ja sam pitala Sašu Jovića da li želi sa njim razgovarati. On je rekao da želi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Još jedan vaš kolega, Đorđe Kuzmanović, kaže da je 13. novembra u bolnicu doveden vojnik Ivica Nestorović iz Zrenjanina, ali vi lično u bolnicu niste hteli da ga primite već ste ga prepustili Zengama i taj je mladić toga dana umro, a njegov leš su Zenge spalile. Jel se sećate toga?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne. To nije istina, apsolutno. Ivica Nestorov nikada nije došao na lječenje u bolnicu. Ja ne mogu se sjetiti, znam da su me to ispitivali i kad sam bila u zatvoru u Mitrovici. Bio je jedan vojnik koji je bio u "Borovu komercu" primljen, ali nije mogao doći zbog blokade tenkova koji su bili na priljevu u bolnicu. Mislim da se taj zove Ivica Nestorov, ali nisam siguran. To bi znao da potvrdi doktor Emedi koji je radio u "Borovu komercu". Ali ovaj nije nikad došao u bolnicu, ja se ne sjećam takvog imena. Mislim da je to taj što je u Borovu bio, ali nije mogao doći, to je bilo 12 dana negdje prije pada.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tačno, da li je tačno da su pripadnici JNA koji su dovođeni, da su dovođene televizijske ekipe da ih snimaju, a da su posle toga preko noći nestajali, da su im kreveti osvanjivali prazni, a da su ljudi završavali u Dunavu, kako su to svedočile medicinske sestre?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Nije istina, apsolutno to što pričate se nije događalo u vukovarskoj bolnici, nikada.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate kako je ubijen Branko Stanković, on je bio pacijent u vašoj bolnici, je li vam poznato?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne. Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li vam nije poznato ni da je bio pacijent?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vrlo dobro. Da idemo dalje. On je čak bio snimljen u emisiji HTV-a, bio je lakši ranjenik, ranjen u potkolenicu, ali je nakon toga ubijen. Ni to ne znate?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne, ja to ne znam. Ovako, ja moram reći da je u bolnicu u Vukovaru od 25. kolovoza do 20. studenog primljeno 2.250 ranjenika. Do 6. studenog, mi smo svi prijeme slali preko kompjutera i telefaksom u sanitetski stožer i postoji popis tih ranjenika, a ja osobno se ne sjećam da je ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospođo Bosanac, nažalost postoji i naša evidencija i vaša knjiga, vaša statistika, vaša evidencija o tome koliko je izvršeno operacija. I ti vam se brojevi strašno mnogo razlikuju od onoga šta vi tvrdite, ali ja na tome neću sad gubiti vreme.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: To bi jako bilo dobro da vi predate ovom Sudu tu dokumentaciju koja je kompletna odnešena nakon okupacije bolnice i nalazi se u VMA, i to bi bilo dobro da ovaj Sud zatraži kao dokaz. Događanja u vukovarskoj bolnici, kompletnu dokumentaciju, operacijske protokole, to bi bilo da Sud zatraži te dokumente.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas, a da li je tačno, moram da požurim inače ...

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: To su bitne stvari, gospodine Miloševiću, to su prave stvari, tamo sve piše.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospođo Bosanac, ja mislim da sve šta treba učiniti da se sazna istina treba učiniti.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: E pa to bi bilo dobro.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Prema tome, i ta dokumentacija i tako dalje. Samo što, nažalost, ona je prilično suprotna onome šta vi tvrdite.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Samo vi nju dajte ovamo pa ćemo vidjeti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ona nije kod mene da bih vam je dao.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Pa dobro, vi tražite, vi to možete.

SUDIJA MEJ: Dajte da idemo dalje od ove rasprave. Samo trenutak, samo trenutak.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tačno da su 17. novembra 1991. godine, dakle neposredno pre ulaska JNA, u bolnicu dolazili hrvatski gardisti i pripadnici MUP-a da bi se presvlačili u civilnu i bolničku odeću, i da je njih oko 200 na taj način nastojalo da se izvuče iz okruženja? Je li tako ili nije?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Nije tako. 17. novembra, u nedjelju, se pripremala bolnica za evakuaciju, pisala se dokumentacija, nalazi povijesti bolesti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospođo Bosanac.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: To nema nikakve veze sa presvlačenjem. U bolnici se tako šta nije događalo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, kažete ne i molim vas, idemo dalje.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da je u bolnici bilo smešteno dosta pušaka i to u sobi za rentgen? Je li tačno ili ne?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li je tačno da je tih dana pred dolazak JNA, da se svuda u bolnici krilo oružje? Da ili ne?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ja to nisam dopustila, niti imam spoznaje o tome.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li se sećate čoveka po nadimku Srna koji je dolazio u bolnicu i koji je tražio da se svi vojnici pobiju?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Sjećam se tog čovjeka, ali nije tražio da se svi vojnici pobiju. Nije bar to meni rekao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li tražio da se pojedini vojnici pobiju, ako ne svi?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači nije tražio ...

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Od mene nije to tražio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li je tačno da ste zajedno sa doktorom Njavrom, pošto ste vi i Njavro vodili u stvari ceo taj posao, pripremali medicinsku dokumentaciju gde ste kao mrtve u toj dokumentaciji držali pripadnike zengi, one koji su bili poznati po zločinima u Vukovaru, da biste ih zaštitili od odgovornosti? Da li se sećate toga, to tvrde vaše kolege?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne, to nije istina.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li se sećate broja umrlica i ličnih karata gardista koji su pronađeni u bolnici, a koji su inače živi?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da je veče pred predaju, to govore svedoci koji su svojim očima gledali kako se zenge presvlače, skidaju uniforme, oblače bele mantile, pretvaraju se u osoblje bolnice? Mnogi su čak stavljali gips na ruku da bi izgledali da su ranjenici i tako dalje. Je li to tačno ili nije?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Nije tačno. Nije se radilo o predaji bolnice nego evakuaciji preko Međunarodnog crvenog križa (ICRC, International Committee of the Red Cross) koja nije učinjena kako treba.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste li vi bili ta osoba koja je zengama predlagala da dođu u bolnicu i da se preobuku u bolničku garderobu?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pripadnik zengi, Hrvat Skokić Miroslav koji je 9. maja 1992. godine dao izjavu kao svjedok, kaže u svom iskazu da je mobilisan 1. oktobra 1991. godine, i da je u opštem žamoru, u galami, koji je bio u jednoj sali gde su mobilisani, da ste se vi pojavili i rekli, on vas citira: "Ko hoće da ide u proboj i ko neće da se preda, neka ide iza zgrade opštine, a ko hoće da ostane, može da ide sa vama u bolnicu gde će se presvući, gde će dobiti beli mantil i gde će biti uključen u jednu jedinicu za opsluživanje bolnice".

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Taj događaj je neistinit, je li tako?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne znam o čemu se radi.

SUDIJA MEJ: Da li se bilo šta tome slično desilo? Ovo je jedna vrlo široka optužba koju je izneo optuženi, da je bilo pripadnika odbrane koji su se u suštini maskirali kao pacijenti. Ja moram da kažem da ne znam u čemu je relevantnost ovoga, čak i ako je to istina. Ne znam na koji način se time može opravdati ono šta se desilo nakon preuzimanja i nakon što je pobijeno 200 ljudi. Ne znam, ali u svakom slučaju, pošto je optuženi to pitao, obraćam se vama. Da li se bilo šta tome slično desilo?

SVEDOK BOSANAC: Ja ne mogu ovo što je optuženi tražio, da ovo povežem sa tim prezimenom Skokić. Ne znam uopće ko je ta osoba, ali je ovakva situacija bila sa bolnicom. Postojala je grupa gardista koji su bili još od ranije, od Jastreba, zaduženi za sigurnost bolnice. To je bilo osam ljudi na čelu kojih je bio jedan Tihomir Perković. Oni su bili zaduženi za sigurnost bolnice, za dovoz hrane, sanitetskog materijala, logističku podršku. Ti ljudi su bili u bolnici kada je bila organizirana evakuacija, i oni su neki isto nađeni na Ovčari. Pod kojim okolnostima ne znam i da li su već svi identificirani, takođe ne znam

SUDIJA MEJ: Hvala vam na tom pojašnjenju. U transkriptu je napravljena greška. Ja nisam rekao 2.006 pobijenih, rekao sam više od 200. Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej, jeste li vi već zauzeli sve svoje stavove o ovom slučaju pa na taj način objašnjavate, kao što ste juče pitali svedoka ima li u tome ...

SUDIJA MEJ: Ne, ne, gospodine Miloševiću, ne, moram da vas prekinem, jer ovo je potpuno neprikladno zapažanje. Ja sam samo tražio da svedokinja pojasni svoje svedočenje. Ukoliko vi želite da pojasnite svoj stav u vezi sa relevantnošću ovog pitanja, vi to možete da uradite. Ono šta ja dovodim u pitanje je relevantnost toga da li su stražari bili obučeni kao pacijenti u civilnu odeću ili nisu. Vi možete da nam objasnite, ako želite, u čemu je relevantnost ovoga, ukoliko to na bilo koji način opravdava ono šta se desilo posle toga, kada su ti ljudi odvedeni i pobijeni. Jer to je ono čime se mi ovde bavimo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej, relevantnost toga je u tome što su tu prikrivani najveći zlikovci koji su izvršili masovne zločine u Vukovaru. Dakle, ne kako vi ovde u skladu sa vašim stavom govorite branioci Vukovara, nego zlikovci koji su izvršili zločine u Vukovaru. O tome se govori. A drugo ...

SUDIJA MEJ: Pa na koji način je to relevantno za ono što se desilo na Ovčari, čak i ako ste u pravu?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Mej, što se mene tiče, za mene to uopšte nije ništa relevantno, jer iz podataka koje ja imam, a koji su valjda i vama dostupni, Srbija nema nikakve veze sa Ovčarom, a ja sam bio

predsednik Srbije. Ja pokušavam ovde da objasnim da ni JNA nema nikakve veze sa Ovčarom, jer JNA je obezbedila i omogućila evakuaciju hiljada ljudi odatle. Vi se sećate, gospođo Bosanac, evakuacije iz Vukovara pa do ...

SUDIJA MEJ: Ne. Gospodine Miloševiću, vi morate da shvatite jednu stvar. Nije odbrana, ako vi napadnete suprotnu stranu. Ja znam, jer to je sasvim jasno, da je to deo vaše strategije da tako nešto radite, jednostavno da napadate Hrvate, ali ono šta vi morate da shvatite, ratni zločin i zločin za koji se vi teretite u vašoj optužnici je ono šta se desilo na Ovčari i to je u suštini ono na šta se odnosi ovaj deo svedočenja. Vi ste odlučili da potrošite deo svog vremena napadajući drugu stranu, ali mi moramo da znamo kakva je vaša odbrana u vezi sa ovim konkretnim događajem, sa ovim ubistvima i ubijanjima. Ako imate daljih pitanja u vezi sa tim, mi ćemo ih naravno saslušati, ali nam ništa ne pomaže da vas slušamo kako napadate drugu stranu. Svedokinja je odgovorila, ona je rekla da, koliko ona zna, nije bilo kriminalaca niti bilo koga drugog ko bi se pretvarao da je pacijent. Ona je dala odgovor na to. Vi insistirate i dalje na tome i čini nam se da trošite uzalud vreme Suda. Sasvim je jasno da je ona dala svoj odgovor i da se ništa drugo tome ne može dodati. Zašto ne nastavite dalje i ne iskoristite vreme koje vam je na raspolaganju i koje je ograničeno? Zašto se ne pozabavite incidentima u Ovčari? Ako želite da iznesete nešto u vezi sa time, mi ćemo to naravno da saslušamo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: A da li biste bili tako ljubazni da mi, gospodine Mej, kao pravnik profesionalac objasnite je li ja treba da dokazujem da nemam ništa sa Ovčarom ili oni koji su taj, čak nisam znao ni za taj naziv, ili oni koji tvrde da ja imam nešto sa tim treba da dokažu da ja imam nešto sa tim? Na kome je ovde teret dokazivanja? Da li je vaša pretpostavka da su sve ove optužbe protiv Srba tačne i da treba dokazivati da to nije istina ili oni koji tvrde da su Srbi izvršili te zločine treba da dokažu da su oni izvršili zločine? Na kome je teret dokazivanja, gospodine Mej?

SUDIJA MEJ: Ne, ne.

SUDIJA KVON: Gospodine Miloševiću, dozvolite da nešto dodam. Vi možda tvrdite da je JNA pokušavala da izvuče neke ratne zločince koji su bili među pacijentima, među hrvatskim pacijentima, ali kada svedokinja to negira, vi ne morate da iznosite sve detalje pred ovu svedokinju. Vi možete kasnije da pozvete svoje svedoke i uvedete dokaze putem tih svedoka i onda će

Pretno veće da donese odluku o tome gde je istina i koju težinu da prida kojem svedoku. Prema tome, molim vas da idete dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Hvala, gospodine Kvon (Kwon). Ja ne tvrdim da nije poenta u tome da li je JNA pokušavala da nađe zločince, poenta je u tome što je prikrivanje zločina saučesništvo u zločinu, i da se ovde radi o prikrivanju izvršilaca najtežih zločina, pa prema tome o saučesništvu u zločinu. A radi se naravno i o uskraćivanju medicinske pomoći ranjenim Srbima i o ubistvima koja su navedena i od kojih sam samo neka pomenuo i tako dalje.

SUDIJA MEJ: To je upravo ono šta sam rekao. Kuda će to da nas odvede, osim što vi iznosite negativne argumente u odnosu na ovu svedokinju. Ono na šta vi treba da se koncentrišete su pozitivni argumenti. Vi ne treba ništa da dokazujete. Ali ako vi imate činjenice, kao što tvrdite, da JNA nije učestvovala u tome, onda tako nešto treba da iznesete pred ovu svedokinju da ona može da to čuje i da se time pozabavi. Molim vas da idemo dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodo Bosanac, da li je tačno da ste, kada ste shvatili da postoji opasnost da ćete odgovarati upravo za te zločine koje ste počinili, da ste počeli da otkrivete vi Jugoslovenskoj narodnoj armiji ko pripada osoblju bolnice i ranjenim osobama, a ko je vojnik Zbora narodne garde? Je li to tačno ili nije?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Nije. Ja nemam uopće šta da otkrivam, jer je apsolutno to netočno da sam ja bilo kom uskratila pomoć. Ja sam je pružila svakom, i to je tačno i za to postoji puno dokaza i među Srbima i među Hrvatima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Je li vam poznata evakuacija, to se onda nešto zvalo kao razmena? To nije bila nikakva razmena kad je stotine autobusa iz Vukovara išlo preko, dole čak do Bijeljine, do Dvorova, pa onda gore prema Brčkom da se predaju hrvatskim vlastima, vojnika, civila, ranjenika i tako dalje. Je li vam poznata ta velika, ta velika kolona koju je organizovala vojska da preda te ljude tamo u sigurnost? Je li znate nešto o tome?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ja sam u to vrijeme bila u zatvoru u Srbiji, ali znam o tome da je iz bolnice tada kroz dva dana preko Sremske Mitrovice predano 174 ranjenika. I tako smo i krenuli tražiti ostale, jer nam je falilo još 260, od kojih smo za sada našli 200 ubijenih na Ovčari.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, nije vam poznato, ne znate za veliki konvoj koji je zbog pucnjave sa druge strane morao da pređe u Bosnu? I da se zaustavio u Dvorovima, pa je onda išao ka Brčkom, kako bi se ti ljudi predali u nadležnost hrvatskih vlasti, ogroman broj ljudi. Je li vam poznat taj veliki konvoj?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Naravno da mi je poznat. To su bile žene, djeca, ranjenici neki, neko medicinsko osoblje i neki civili. Većina Vukovaraca.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko ih je tu bilo?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: 5.666 je ostalo u logorima u Srbiji. Vi kažete da nemate ništa sa Vukovarom, a u logorima u Srbiji je pretučeno i uništavano 5.666 ljudi, da li to vi znate?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospođo Bosanac, samo bih se osvrnuo na ono što ste juče pomenuli moje ime i rekli da ste hteli da tražite od gospodina Miloševića da se ljudi puste. Ja prvi put to čujem. A da li je vama jasno, i vi ste bili u vojnom zatvoru, i vi ste bili u nadležnosti vojnih vlasti, da svi ti ljudi nisu bili ni *de jure* ni *de facto* u nadležnosti organa Srbije već isključivo u nadležnosti organa Jugoslovenske narodne armije, kao i vi? Jugoslovenska narodna armija nije organ Srbije nego organ Jugoslavije i ni jedan od tih vaših zatvorenika koji su odvedeni u razne sabirne centre nije bio u nadležnosti organa Srbije. Je li vama to jasno?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, ja ne znam da li je vrijeme i mjesto da se podsjećamo na to da u to vrijeme onaj ko je bio idejni vođa svega, idejni pokretač i izvršitelj svega ste bili vi. Pa da ste dopustili, da je međunarodna zajednica 18, onako kako je dogovoreno ušla u Vukovar, da ste samo telefonom nazvali Šljivančanina, ne bi bilo ubijenih. Dosta je bilo ubijenih granatama JNA i to je ratni zločin, granatama JNA ubijeno je 1.300 ljudi. Ali bar da ste dopustili međunarodnoj zajednici da uđe, iz Beograda je išla, i Sajrus Vens (Cyrus Vance), vidjeli smo juče, da su ušli u bolnicu i da su tamo ostali, onda se ne bi dogodila Ovčara i ne bi se dogodili logori. Ali je vama bio cilj da se dogode logori, da se dogodi Ovčara da bi dokazali da je Vukovar i pola Hrvatske Velika Srbija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospođo Bosanac, vidim da ste izvanredno savladali istoriju, ali ne čini li vam se da je idejni vođa svega tog zločina i tog suludog rata i tog strašnog zločina na Vukovaru ista ona svest koja je četrdesetih godina prošlog veka zavila u crno pola čovečanstva?

SUDIJA MEJ: Mi se sada jako udaljujemo od optužnice. Molim vas da se vratimo. Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Idejne vođe ovog sukoba su oni koji su hteli da razbiju Jugoslaviju, gospođo Bosanac ...

SUDIJA MEJ: Ne, to je jako daleko od svedočenja ovog svedoka. Ako nemate ništa drugo da joj iznesete, vreme vam ističe.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Prema tome, ako... Koliko je u tom drugom konvoju o kome sada govorite bilo, rekli ste kod Sremske Mitrovice 140 i nešto, koliko je hiljada bilo u ovom drugom konvoju?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Iz Vukovara je prognano 22.360 ljudi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A to znači ovi što su evakuisani uz prisustvo ovih Evropskih posmatrača, Međunarodnog crvenog krsta, da bi im bila pružena pomoć, da su oni tu prognani i da je u stvari JNA vršila akt proganjanja time što ih je upućivala na bezbedna područja. Jel to vi tvrdite?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Vršila je granatiranje, ubijanje, proganjanje, po vašim naputcima etničko čišćenje. Trebali ste pustiti međunarodnoj zajednici u oktobru 1991. godine, kad je došao Vens prvi puta u tadašnju Jugoslaviju, da dođe u Vukovar i da zamrzne situaciju, i onda bi ljepo svi ostali živi. Vukovar je već dopola bio srušen, ali makar ne bi bilo ubijanja. A vama je bio cilj da se ubiju, da se očisti, da to ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da se ne bavimo tim besmislicama kome je šta bio cilj, na to ćemo doći kad budu ozbiljne stvari u pitanju. Recite molim vas, otkud vama uopšte ideja da JNA ima neke veze sa Ovčarom, kad je JNA upravo sve te ljude koje je izvlačila slala na bezbedne prostore, neke naravno u zatvor za koje se sumnjalo da su učesnici zločina kao što ste vi?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: To je apsolutno, to što ste sad zadnje rekli netočno, ali jugoslavenska vojska je za mene odgovorna, jer je major Šljivančanin ušao u bolnicu 20. ujutro, doveo je oficire Vojno medicinske akademije, doktore i rekao: "Doktorica Bosanac, više niste nadliježni, bolnica je sada pod ingerencijom Vojno medicinske akademije JNA". Poslije toga su ranjenici i osoblje odvedeni i ubijeni na Ovčari. Prema tome, za

mene je za taj zločin odgovoran major Šljivančanin i Vojno medicinska akademija koja je dopustila da se ranjenici streljaju na Ovčari. Ranjenici su strijeljani. Moj svekar, stara i bolesna osoba je strijeljan, prostrijelnom ranom glave je ubijen.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Doktorko Bosanac, da ne ulazimo u te detalje.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: To su važni detalji.

SUDIJA MEJ: Molim vas da govorite jedno po jedno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Niko ne opravdava streljanje ljudi, bez obzira da li su vojnici ili civili. Može da bude vojnik da je zarobljen, on je ratni zarobljenik, zločin ga je ubiti ili maltretirati. To niko ne opravdava. Ja samo ovde razjašnjavam pitanje da to nije učinila JNA i da su to vaši lokalni sukobi i mržnja koju ste raspirivali u vreme kad je to novo rukovodstvo došlo na čelo Hrvatske, ali na to ćemo doći. Molim vas ...

SUDIJA MEJ: Možete da odgovorite na to pitanje. Ponovo optuženi tvrdi da to nije uradila JNA. Koliko je vama poznato, da li je JNA bila prisutna u bolnici, da li je to ono šta vi kažete, da su oni učestvovali u tome, da su ušli u bolnicu kada su pacijenti odvođeni iz bolnice? Da li je to vaš stav?

SVEDOK BOSANAC: Jeste. Jugoslavenska vojska je ušla u bolnicu 19. novembra 1991. godine i ...

SUDIJA MEJ: Da. Izvinjavam se što sam vas prekinuo. Samo da bi nama bilo jasno, bolje da se bavimo kraćim pitanjima. Ali izvan toga vi naravno ne možete da svedočite, jer ste vi ustvari bili uhapšeni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da ...

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ali sam bila u jutro 20. tamo, u 7.00 kad je major Šljivančanin rekao da više nije bolnica pod mojom nadležnošću nego pod Vojno medicinskom akademijom. To je bilo 20. u 7.00. Ranjenici su u 10.00 izvedeni i odvedeni na Ovčaru.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I šta je, Vojno medicinska akademija je izvela i pobila ranjenike ...

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ja ne znam, ona je dopustila. Vojno medicinska akademija i major Šljivančanin su preuzeli bolnicu. Oni su odgovorni, a ko ih je pobio, to ja ne mogu znati, ja nisam bila tamo, ali vi znate.

SUDIJA MEJ: Samo trenutak, mislim da ne treba dalje da insistiramo na ovom pitanju, na ovoj raspravi. Čuli smo svedočenja svedokinje i to je onoliko koliko ona može da kaže, a na nama će biti da donesemo procenu pošto čujemo i druge dokaze i druga svedočenja, ako ih bude. Sada ćemo da napravimo pauzu, a posle toga gospodine Miloševiću imate još 15 minuta. Pauza od 20 minuta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Molim vas, gospodine Mej, prilično smo vremena izgubili na ona objašnjenja oko onih vaših, izgubili smo prilično vremena na objašnjenja oko vaših proceduralnih pitanja, pa mislim da bi bio red da mi povećate vreme koje mi je potrebno.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, u svakom slučaju, ja sam napravio grešku. Imate prilično mnogo vremena, čak možda čitav sat. Ja sam rekao da imate dva sata ukupno, pa kako ste do sada potrošili sat i po, dakle imate još pola sata.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej, pre nego što nastavim, dozvolite mi samo da nešto razjasnim. Čini mi se da niste imali slušalice kada sam postavio pitanje o produženju vremena u vezi sa vremenom koje smo izgubili zbog proceduralnih pitanja. Vi ste rekli još pola sata, u skladu sa onim šta ste rekli juče. Međutim, imali ste sad jedan čitav niz proceduralnih razjašnjenja koja su odnela vreme. Da li za toliko možete još da produžite ovo vreme od pola sata?

SUDIJA MEJ: Vidićemo to kako budemo radili, imaćemo to u vidu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gledaćemo da budemo ekspeditivni. Gospođo Bosanac, vi niste bili prisutni u Vukovaru kada je civilna vlast preuzela kontrolu nad Vukovarem i širom okolinom. Je li tako?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne znam koja civilna vlast?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Civilna vlast koja je tamo tada formirana?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Kada?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Kada? Datum.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Posle pada Vukovara, ja ne znam tačan datum, ali civilna vlast je tada preuzela kontrolu nad Vukovarom.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: 20. novembra 1991. godine sam ja odvedena u zatvor u Sremsku Mitrovicu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Upravo to konstatujem, vi niste bili, dakle, tamo kad je civilna vlast preuzela kontrolu nad Vukovarom. Dobro. Da li je tačno da ste nakon dolaska na čelo bolnice formirali ratni štab, Krizni štab gde ste bili vi, Njavro i još nekoliko ljudi?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Tačno. Ja kad sam postala direktor bolnice, prihvatila sam tu funkciju ukoliko mi žele pomoći oni koji su do tad obavljali važne dužnosti. To je bilo sukladno napatku ministra zdravstva i u tom Kriznom štabu je bio doktor Mladen Ivanković, doktor Đorđe Kuzmanović, doktor Leopold Kerek, gospodin Krstić Njegovan, to je bio Krizni štab koji sam ja formirala i glavna sestra.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Evo ja imam odluku ovde o formiranju kriznog štaba i ona je po spisku, piše doktor Vesna Bosanac, Leopold Kerek, Mladen Ivanković, Krstić Njegovan, Danijel Lipovčević, Amalija Salaj, Lipovčević Miroslav, Cerić Jožefina, doktor Ivica Matović i doktor Kvirgić Tomo. Kao što vidimo, jedan je Srbin taj Mladen Ivanković u Kriznom štabu.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: To nije istina, više je Srba. Ako želite prebrojavati možete ići redom, ja ću vam reći svoje spoznaje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa ja vas zato pitam, pošto koliko ja imam podatke, vi ste uglavnom otpustili, posmenjivali Srbe koji su bili na funkcijama?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: To nije tačno. Ni jedan Srbin nije sa funkcije smijenjen.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Smenjen je direktor bolnice i postavljeni vi na njegovo mesto. Je li tako?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: To je voljom doktora Popovića, on je sam dao ostavku i mene je izabrao Radnički savjet.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, tvrdite da je doktor Popović sam dao ostavku, a vas izabrao Radnički savjet?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A evo, ja ovde imam originalni dokument, pa molim da se on sačuva pošto je zaista original, a ne fotokopija: "Medicinskom centru, za predsjednika Radničkog saveta Vukovar, predmet - zahtev za razrešenje dužnosti ravnatelja doktora Rade Popovića". Prema tome i potpisao ministar, profesor doktor Andrija Hebrang, ministar zdravlja Hrvatske i kaže o tome obavestio Skupštinu opštine Vukovar. Evo pogledajte ovo. Prema tome, ne radi se o ostavci nego se radi o zahtevu za razrešenje od strane ministra zdravlja, a onda ste vi postavljeni. Evo možete da pogledate ovaj dokument, a može da ga pogleda ...

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Mogu da ga pogledam, ali ga ja do sada u svom životu nikada nisam vidjela. Kao što i sami kažete, taj dokument je prosljeđen Skupćini općine. Ja sam čula za to, ali ga ja nikad nisam vidjela. Nevezano sa tim, doktor Popović je dao ostavku. Ako želite, možete ga pozvati za svedoka pa ćete čuti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li to originalni dokument?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ja ne znam, ja prvi put ovaj dokument vidim sada.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li piše na njemu: "Zahtev za razrešenje upravnika bolnice", odnosno kako kaže tu "ravnatelja"?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: To piše, ali je to upućeno za predsjednika Radničkog savjeta. Ponavljam da ja nisam vidjela do tad ovaj dokument, do sada. To je vjerovatno doktoru Stanimiroviću upućeno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro.

SUDIJA MEJ: U redu. Da li želite da se to uvrsti u dokazni materijal?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ovo je originalan dokument, gospodine Mej. Inače, povodom onoga što je tvrdio gospodin Najš, da je pravljén izuzetak ja želim da vas podsetim da, kada je ovde bio saslušavan zaštićeni svedok iz Zapadne Slavonije, funkcioner iz Zapadne Slavonije, onda ste uvodili kao dokazne predmete i razne beleške iz policijskih stanica, jer je onda zauzet stav da eto, dolaze od državnog organa. A ovde nije reč ni o policijskoj stanici niti o bilo čemu nego o sudskim zapisnicima, sudske zapisnike niste hteli da uzmete kao dokazni predmet.

SUDIJA MEJ: Da, mi smo već odlučili o tome. Ovaj dokument se uvrštava u dokazni materijal i molim da mu se da sledeći broj. Da, sekretar me podseća da smo dobili rezolucije koje smo juče tražili. Dokument očigledno treba da se prevede pre nego što se uvrsti i daćemo mu, daćemo ovom dokumentu sledeći broj posle što se da broj rezolucijama. Izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tačno da ste vi u neakvom dopisu od 13. oktobra 1991. godine, koliko ja imam u svojim podacima, lično znači pisali, obraćate se Graniću, potpredsedniku vlade i između ostalog kažete: "U slučaju napuštanja i jednog vozila, pa i sanitetskog iz kasarni smatraćete da je to agresija na liniji odbrane i svako vozilo iz vojarni biće uništeno". Je li to tačno?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E pa pošto nije tačno ...

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ja ne znam o čemu vi pričate?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pošto ne znate o čemu pričam, evo vam gospođu Bosanac, vašom rukom pisan dokument profesoru Graniću, potpredsedniku vlade: "Izvešće o očekivanoj evakuaciji" i tako dalje. I kažete šta je smešteno u vojarnu jugoslovenske armije, punu rezervista i četnika, pa onda: "U slučaju napuštanja i jednog vozila pa i sanitetskog iz vojarnje, smatraćemo to agresijom na liniju odbrane i svako vozilo i vojarna bit će uništeno. Ravnateljica Medicinskog centra Vukovar, Bosanac Vesna", vaš rukopis, vašom pismo rukom pisano. Hoćete da pogledate to?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: To se vjerovatno radi o okolnostima oko organizacije konvoja "Liječnici bez granica" (Medecins Sans Frontieres) koji je trebao doći u vukovarsku bolnicu 12. oktobra.

SUDIJA MEJ: Pre nego što nastavite, svedokinja treba da pogleda pismo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas, kažete: "Napuštanje i jednog vozila, pa i sanitetskog iz vojarnje smatraćemo agresijom na liniji odbrane i svako vozilo i vojarna bit će uništeno". Vi kao upravnica bolnice to pišete potpredsedniku vlade. Je li to vaše pismo?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ovo nije moje pismo, niti je ovo moj rukopis. Ja ovo sad prvi put vidim. Ja ne znam ko je ovo pisao. To kao što vidite iz mojih ranijih pisama i dopisa uopće nije moj rukopis niti je to moj, niti postoji moj potpis.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To može da se proveriti. Je li tu piše Bosanac Vesna, ravnateljica?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Tu piše, ali ovo pismo je mogao bilo tko da napiše. Inače, ovo na papiru tu gore piše "Borovo", ja nisam uopće koristila ovakove notese i ne znam ko je ovo pisao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro.

SUDIJA MEJ: Dajte nam da pogledamo to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pošto ste pisali pismo, zvanično pisali ste ga štampanim slovima.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne, nije istina, ja ne pišem tako štampanim slovima. To nije moj rukopis.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To se može lako ustanoviti.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Pa naravno. To nije moj rukopis i to nisam ja napisala. Ja ne znam ni ko bi to mogao napisati.

SUDIJA MEJ: Ovaj dokument treba obeležiti i dati mu identifikacioni broj, ali ne treba da se uvrsti sada, zato što svedokinja poriče da je ona to napisala. I Tužilaštvo naravno treba da pogleda taj dokument.

TUŽILAC NAJS: Naravno, pre nego što sednem, želim samo da kažem da optuženi treba da nam da najbolji original koji ima. Možda poseduje sam original. Znamo da ima jedan drugi original.

(Pretrեսno veće se savetuje)

SUDIJA MEJ: U redu. Neka se dodeli identifikacioni broj ovom dokumentu, a ako imate original, gospodine Miloševiću, čuli ste šta je rekao gospodin Najš. Molim vas ako imate original, daćete nam ga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste na saslušanju od 9. decembra 1991. godine ...

TUŽILAC NAJŠ: Izvinjavam se što prekidam, ali ovo nije prvi put da, kad govorimo o proceduralnim pitanjima i kada to ne odgovara optuženom, da on onda odbija da odgovori na to. Ipak on učestvuje na ovom suđenju, hteo on to da prizna ili ne, i ako ga Pretresno veće zamoli ili pita da li ima original, ja uz dužno poštovanje pozivam Sud da traži od optuženog da odgovori. Zato što se radi o dokumentu koji je možda falsifikat i jako je važno da relevantne strane, to jest Sud i Tužilaštvo, imaju što pre pristup tom dokumentu.

SUDIJA MEJ: Pošto je postavljeno pitanje da li on ima original, ja sam mislio da je odgovor bio jasan. Ali da budemo sigurni, gospodine Miloševiću, da li vi imate original ovog dokumenta?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ovo što imam, to sam vam dao, a proveriću da li je mojim saradnicima dostupan i original samog dokumenta.

SUDIJA MEJ: U redu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste 9. decembra 1991. godine saslušavani i u prisustvu branilaca ste objasnili da ste kontaktirali sa Miletom Dedakovićem - Jastrebo, maločas ste ga i pomenuli da je postavio straže oko, oko bolnice. Je li to tačno?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jesu li vama poznati zločini koje je Dedaković u čitavom dugom vremenskom periodu izvršio nad srpskim civilima i stanovništvom u Vukovaru u celini, Mile Dedaković - Jastreb?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Nisu mi poznati nikakovi zločini koje je Mile Dedaković učinio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li ste imali podatke o broju Srba u sabirnim centrima? Da pomenemo samo onaj koji je vodio Marin

Sabljić, koji je sam priznao najteže zločine koje je izvršio u Vukovaru. Da li nešto znate o tome?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne, nemam nikakve spoznaje da je bilo nikakvih sabirnih centara. Kao što sam rekla, bilo je civilnih skloništa gdje su bili svi ljudi, i bolesni, i stari, i civili svih nacionalnosti. Sabirnih centara ne znam da je bilo u Vukovaru. Ne znam šta mislite pod sabirni centar.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Evo, ja ovde imam rukom pisanu izjavu, izjavu Sabljića Martina rođenog 1939. godine i tako dalje, u vezi istine o događajima u civilnom skloništu "Komerc" i "Novoj obućarni", kombinat "Borovo". On govori o upozorenjima vojne policije, odnosno Zbora narodne garde, dali mu raspored da bude zapovednik civilnog skloništa, povećavao se stalno broj prisutnih ...

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne znam zašto mi to govorite, ja o tome ne znam ništa. Martin Sabljić, ja sam ga poznavala, on je poginuo u saobraćajnoj nesreći ne znam tačno kad. Poznavala ga jesam, ali ne znam ništa, znam da je bio isto u logoru i da je pod prisilom dao mnoge izjave, a šta tačno, ne znam i ne zanima me. Ja sa tim zaista nemam nikakve spoznaje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: On kaže da se tih dana samo povećavao broj prisutnih, evidenciju je vodila devojka po prezimenu Levantić, ime ne znam, a te podatke je davala Bosanac Lavoslav. To je vaš suprug, je li tako?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Bosanac Lavoslav je moj suprug.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A onda objašnjava da je MUP-ovac koji ga je pitao da li je zapovednik skloništa tražio knjigu evidencije građana, stavio pištolj na sto, lupao i rekao: "Tražim za dvije minute da mi izvadite mlađe muške osobe, jer meni je svejedno koga ću da ubijem, a nećete ovde nikoga kriti". I onda govori o ubijanju.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne znam zašto to meni govorite. O tome ne znam ništa.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Zato što je podatke ...

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, nema svrhe da pitate svedokinju o tome osim ako ona ne zna nešto o tome, ali o ovom skloništu ne zna ništa, tako je rekla.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa zna toliko, pošto ovaj kaže da su podaci davani njenom suprugu, pa sam pretpostavio da nešto zna. Da li želite ovu izjavu da uključite ili nećete? Pretpostavljam da nećete. Dobro.

SUDIJA MEJ: Ne, ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ne mogu da nađem ovde. Je li vam poznato da je vaš suprug primao i novac od ovih pripadnika Zbora narodne garde za te aktivnosti?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne, apsolutno neistina, to je sigurno da ništa nije primao, nikakve novce.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Samo da vidim ...

SUDIJA KVON: Doktorka Bosanac, dok gospodin Milošević traži svoje pitanje, da li su vašeg muža takođe zvali Lav?

SVEDOK BOSANAC: Da.

SUDIJA KVON: A gde je on tada radio?

SVEDOK BOSANAC: On je građevinski inženjer koji je zaposlen bio u tvornici "Borovo". Za vrijeme rata oni su takođe radili koliko su mogli. Ono što je srušeno su popravljali. Recimo pekaru koja je pogođena granatom, zapalila se, su popravili da se može peći kruh i tako. Stalno su imali tu inženjersku jedinicu koja je radila, koja je osiguravala dotok struje, vode, i u bolnicu i u ta civilna skloništa. I točno je da mu je ured bio u tom skloništu u "Komerču", gdje je bila velika prostorija dobro opskrbljena strujom i vodom i gdje je bilo gotovo 1.000 ljudi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Evo ja ovde imam originalne ...

SUDIJA KVON: Samo trenutak. U Borovo Naselju, da li je u jednom trenutku major Šljivančanin od vas tražio da napišete pismo svom mužu?

SVEDOK BOSANAC: Kad je došao major Šljivančanin u bolnicu, ja sam ga upozorila da je tamo rezervna bolnica i da treba tamo evakuirati isto ranjenike. Ali je to bilo sasvim na drugi način, to je Novosadski korpus zauzeo,

ta velika zgrada "Borovo komerca", možete tu viditi na jednoj od slika u ovoj mojoj knjizi, je bila 19. okupirana od tenkova. Tenkovi su u nju grurali do potpunog uništenja, do urušavanja i onda su bombe zapaljive bacili u to sklonište tako da su se i bolesnici i ranjenici i osoblje tamo koje je bilo skoro podavili. Moj suprug je sa nekima izašao van sa bijelom zastavom i tražio da prestanu ubijati. Oni su skoro šest sati udarali tenkovima po toj zgradi, da je potpuno uruše.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro, možemo li da nastavimo?

SUDIJA KVON: Moje pitanje je bilo da li je major Šljivančanin od vas tražio da svom mužu napišete pismo. Možete da odgovorite sa da ili ne?

SVEDOK BOSANAC: Ne.

SUDIJA KVON: Hvala vam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pošto tvrdite da vaš suprug nije primio novac od Zbora narodne garde, evo ja ovde imam isplaticu originalnu, ovu sa ovog bloka isplaticu zaplenjeno kod njih. Daću vam original, a zadržaću za sebe kopiju koja ide pod indigo. "Isplaticu milion i 100.000, Bosanac Lavoslav" i potpis vašeg supruga od 16. oktobra 1991. godine, da je primio taj novac. Evo možete da pogledate i da kažete je li ovo potpis vašeg supruga, pošto ste maločas rekli da nikakav novac nije primio.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Mogu odgovorit' na ovo pitanje gospodinu Miloševiću. Mogu odgovoriti?

SUDIJA MEJ: Da, izvolite pogledajte dokument koji vam se pokazuje i onda odgovorite.

SVEDOK BOSANAC: Ovdje na ovom dokumentu piše "Isplaticu broj 31/91, milion i 110.000 dinara, Bosanac Lavoslav, isplata za "Borovo" u Vukovaru, 16. desetog 1991. godine". Na ovaj način je Služba društvenog knjigovodstva tadašnja, odnosno banka isplaćivala novce za sve radnike kombinata "Borovo". Moj muž je bio nadređen tim inžinjerima i civilnoj logističkoj grupi i vjerovatno se radi o toj isplatici. Ovo jeste potpis mog muža. Radi se o isplati plaća za tu njegovu inžinjersku grupu. Piše ovdje dole: "Za isplatu za Borovo".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas da to uvedete, pošto ćemo imati u vezi sa tim, pošto nije sporno da je to priznanica.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: To je isplatnica.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Isplatnica, priznanica potpisana.

SUDIJA MEJ: Dajte da to pogledamo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Svedokinja je potvrdila da je to potpis njenog supruga.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ja mislim, ne znam, to se mora njega pitati, ali ovaj potpis sličí potpisu moga supruga.

SUDIJA MEJ: U redu, molim da se ovom dokumentu da sledeći broj.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste govorili o dvoru grofa Elca. Da li je tačno da ste vi bili upoznati da se taj kulturno-istorijski spomenik koristi ne samo kao skladište zengi već i kao mesto sa kojeg se otvara vatra na JNA?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ono što znam o muzeju grofa Elca to je da je još polovicom avgusta 1991. godine dio dvorca potpuno uništen. Ljudi koji su tamo radili su zarušeni u granatama. Jedan moj lječnik imenom Siniša Telarević je išao tamo na intervenciju, udarila je granata i u njegov sanitetski auto. Taj muzej je uništen isto kao i cijeli drugi Vukovar. To ja znam o muzeju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ja imam ovde dopunu izjave doktor Vesne Bosanac, opet pisano vašom rukom: "Sada za vrijeme od rata osmog do jedanaestog", govorite o mesecima 1991. godine, "u dvorcu je garda imala mislim neko svoje skladište i prostorije. To sam ustanovila u avgustu, interesirajući se kod glavnog štaba saniteta hrvatske vojske. I posle pomoći u sanitetskom materijalu, navodno meni je poslato dva kamiona, a ništa nije stiglo", i tako dalje. A onda imate i crtež kako izgleda, šta je u parku, dvorac, TO, opština, puške, skela, gde je garda. To su vaše skice.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne bi znala o čemu govorite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Evo sad ću vam dati.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: 'Ajte dajte.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sad ću vam dati.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Pa ću se podsjetiti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A onda govorite i o gimnaziji, da je u gimnaziji bilo isto tako jedna baza Zbora narodne garde.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Šta je vaše pitanje u vezi sa tim?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U vezi sa dvorom grofa Elca, kao i u vezi sa bolnicom.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: U vezi sa gimnazijom?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, jesu li imali bazu i u dvorcu grofa Elca koji je bio spomenik kulture i u gimnaziji koja je, znači, zdravstvena ustanova?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Gimnazija?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je to tačno ili ne?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne, ja ne znam o tome ništa, jer za vrijeme rata nisam bila niti u dvorcu niti u gimnaziji, a inače napominjem da gimnazija nije zdravstvena ustanova niti je bila.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kažem da je obrazovna ustanova.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: To je drugo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kaže: "Za gimnaziju sam čula da je bilo skladište zengi" i tako dalje.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: To sam čula, ali nisam vidjela.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A niste videli? Dobro.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, svedok treba da pogleda taj dokument iz koga vi citirate, onda ćemo da uvedemo izjavu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Evo, pisana vašom rukom.

SUDIJA MEJ: U redu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I skice koje ste napravili, gde je Zbor narodne garde i tako dalje.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Jeste, ovo je dopuna izjave koju sam isto kao i prethodnu izjavu radila u zarobljeništvu u Sremskoj Mitrovici, pod posebnim okolnostima i pod pritiskom. Ovo jeste moj rukopis i to ja jesam pisala.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I te skice ste vi napravili?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Malo da pogledam, nisam sigurna. Da, ovo sam ja radila skice. Samo da vidim šta tu sve ste vi priložili. To je, da, dopuna izjave koju sam ja pisala u zarobljeništvu u Sremskoj Mitrovici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, je li sporno da je Garda imala svoje baze i u dvorcu Elca i u gimnaziji?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne znam ja. Rekla sam da sam o tome čula, a nisam vidjela.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa vi ste, čini mi se ovde napisali te činjenice, što znači da su i gimnazija i taj dvorac pretvoreni u vojne ciljeve, kao uostalom i vaša bolnica iz koje se pucalo.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Nije istina, gospodine Miloševiću, nemojte pričati, to nije tačno. Ja sam tu napisala da sam čula da je tamo bilo gardista, ali to nema nikakve veze sa bolnicom i nema opravdanja nikakvog pred svijetom i pred javnošću da je bolnica urušavana granatama svakoga dana. To nema opravdanja. Ja ne znam, vi to ne razumijete ili nećete da shvatite, ali to je vaš problem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja samo želim da ustanovim je li to bio vojni cilj ili nije?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Bolnica nije bila nikakav vojni cilj. Bolnica je bila obilježena sa crvenim križom i to na dva mjesta. Tamo su se lječili ljudi svih nacionalnosti najbolje što smo mogli, a nismo mogli bolje zato što ste vi organizirali blokadu Vukovara i što ste bolnicu gađali granatama i bombama svakoga dana.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je jedinica...

SUDIJA MEJ: Samo trenutak, molim vas. Doktorko Bosanac, molim vas da ovo ne svodite na lični nivo za sada. Gospodine Miloševiću, odlučili smo da vam damo 40 minuta, znači da vam je ostalo još 10 minuta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa onda moram mnogo pitanja da preskočim. Jeste li vi u toj izjavi svojom rukom napisali da ste čuli o leševima koji plove Dunavom i da još dugo nećete jeste fiš od ribe iz Dunava?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Vjerojatno da jesam, ne sjećam se točno šta sam napisala tamo, 16 stranica izjave sam napisala, ali to sam čula.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa ja sam vam postavio pitanje o ubijanju, između ostalog i bolesnika iz vaše bolnice koji su posle toga bacani u Dunav?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ja o tome ne znam ništa i to nije točno da su bolesnici iz moje bolnice ubijani. Iz moje bolnice niko nije ubijen i niko nije bačen u Dunav.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa nije u bolnici ubijen možda, ali je iz vaše bolnice ubijen. Ja sam vam naveo nekoliko primera.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ja vam govorim ponovo da o tome ja nemam nikakvih spoznaja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate da su uz dvorac bile lansirne rampe iz kojih su ispaljivane rakete na jedinice JNA u Vukovaru?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne znam i ne vjerujem, jer ja bih to vidjela ili čula. Nikakve lansirne rampe nisu postojale, ja bar nisam vidjela.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je kapela Elcovog dvorca bio centar za ubijanje Srba posle saslušavanja i isleđivanja?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Nije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate da je svuda oko dvorca bilo minobacača i mitraljeskih gnezda odakle se pucalo na ...

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Nije, ja sam prolazila često onuda i nikad nisam, ni jednom nisam vidila da se odande puca.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate da su u kapeli dvorca ljudi ubijani strujom, a potom bacani u Dunav?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Nije. Ne znam niti, kapela dvorca Elca je, znam gdje je bila i pored nje je iskopana jedna grobnica gdje smo mi pokapali ljude ubijane granatama, i to sam ja nacrtala ovdje na ovim skicama. Tamo nije niko nikoga ubijao, uopće nije bilo struje niti ikoga u toj kapeli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, pa i vaš Marin Vidić kaže u svojoj izjavi da su civili odvođeni na Dunav i tamo ubijani i bacani u Dunav.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ono što kaže Marin Vidić ja ne znam. Ja znam samo da je on isto bio u logoru pod torturom i da je možda davao izjave pod prisilom. Ja osobno ne znam šta je on izjavio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Vi ste napisali u svojoj izjavi, i to ste ovdje i pročitali, da vi niste bili pod torturom, naprotiv, da su prema vama postupali vrlo humano, pažljivo, korektno.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, već smo se time bavili, već ste nam skrenuli pažnju na to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Rekla je "takođe bio pod torturom", kao da je i ona bila pod torturom.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Jesam.

SUDIJA MEJ: Nije tako rekla, te dve stvari su prilično različite. Molim vas, da idete dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tačno da ste u razgovoru sa Posmatračima misije Evropske zajednice, koji je sa vama obavljen kada ste bili uhapšeni, rekli da je JNA evakuaciju izvršila korektno i da predstavnici Hrvatske nisu imali nikakve primedbe i da vi to niste komentarisali? Je li to tako ili nije?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Pa nisam to mogla izjaviti' kad sam bila uhapšena. Ja uopće ne znam kako je izvedena evakuacija u to vrijeme. Ja sad znam kad sam čula kasnije, ali kad sam bila uhapšena ja uopće ne znam kako je bila izvedena evakuacija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi kažete da ste od Međunarodnog crvenog krsta zahtevali da bude prisutan tokom evakuacije. Je li tako?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A jeste li želeli da pod zaštitom Crvenog krsta zapravo izbegnete odgovornost za zločine koje ste počinili?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ovo pitanje je stvarno mislim pretjerano. Ja nisam počinila nikakve zločine niti imam bilo što da izbjegnem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Zašto su vam onda dali naziv "Mengele"?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: To morate pitati vaše novinare koji su pod vašim uputama pričali o glupostima. To je zapravo totalna glupost.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li je tačno da ste na listama za evakuaciju bolesnih iz bolnice upisali oko 150 gardista koji su činili zločine u Vukovaru?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Nije tačno. U listi za evakuaciju su tačno napisani imenom i prezimenom ranjeni i bolesni ljudi sa dijagnozama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da vam je pukovnik Mrkšić poslao hranu i vodu 19. novembra?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: To je tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste tvrdili da je u Vukovaru poginulo 1.100 ljudi, u vašim pratećim izjavama priloženim uz vašu izjavu, ali ste u vašem iskazu pred Sudom u Beogradu izjavili da je u bolnicu bilo dovezeno 520 mrtvih lica, od čega 158 pripadnika zengi i 16 pripadnika MUP-a i osmoro dece, dok su ostali bili civili, ali da ne znate kako je ko izgubio život. Je li tako?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: To se, to je bilo u jednom trenutku, ali ne znam tačno kojeg datuma. I znam kako je ko izgubio život. Svi su izgubili život od granate i bombi Jugoslavenske narodne armije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovo je vaša dopunska izjava u kojoj piše ovo što sam malopre citirao da kažete, 520 lica, 158 pripadnika Zengi i tako dalje.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: To je 520 civila, to je ukupno ubijenih sa granatama jugoslavenske vojske, 1.150 prema mojim spoznajama. Još uvijek se 400 vodi kao nestalih. Mi još ne znam ko i kako i gdje je ubijen.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A vi upravo to i kažete, prema tome, ne možete da tvrdite da su ubijeni granatama. A kažete da ne znate kako su izgubili život.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ubijeni su granatama i bombama, to je za one koji su doveženi u bolnicu jasno vidljivo i napisano. Dokumentacija postoji, ali tu dokumentaciju držite vi u Beogradu i bilo bi dobro za pravdu da tu dokumentaciju dođete i predate ovom Sudu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste vi napravili spisak poginulih Zbora narodne garde?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Oficijelni spisak poginulih Zbora narodne garde i policije je radio, radili su gospodin Branko Lukenda i Tomislav Hegeduš koji se i dan danas još vode kao nestali. Uhapšeni su 19. naveče od strane jugoslavenske vojske. Ja sam vodila evidenciju u jednu bilježnicu o poginulima, da bi imala informaciju ukoliko i to neko traži, ali to nije bila službena. Oficijelnu su vodili ovi predstavnici iz policije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Evo, ovo je spisak vašeg medicinskog centra gde ste napisali, gore piše "Poginuli od 25. 8. 1991. godine - Zbor narodne garde, aktivni i rezervni sastav". Ne znam zašto je jedno ime zaokruženo, ostala nisu. Pa onda MUP, Medicinski centar Vukovar, spisak poginulih u tim borbama. Evo, i to možete uzeti kao i ovu dopunu izjave, da ne bi gubili vreme.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: To je vjerovatno popis koji sam ja slala uz ove apele koje sam predočila u ovoj knjizi određenog datuma.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: To je original, prilično je umazan.

SUDIJA MEJ: Dajte svjedoku da pogleda taj spisak.

SVEDOK BOSANAC: Da, to je popis koji je radila moja tajnica ali, evo piše: "Poginuli od 25. osmog", ali ne vidim ovdje koji je to zaključno datum, jer su ti spiskovi nažalost stalno se povjećavali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na strani 5, vaše izjave navodite da je opštinski štab odlučio da ne pokopa mrtve na starom groblju. Ko je doneo tu odluku i zbog čega?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Na starom groblju koje je vrlo blizu kasarne jugoslavenske vojske su pokapani mrtvi još u devetom mjesecu, ali je toliko granata padalo na to groblje da je pokapanje postalo rizično za one koji ga vrše. I radi toga je općinski Krizni štab donio odluku da se prestane pokapati na tom groblju.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, vaše vreme je sada isteklo. Možete da postavite još dva pitanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Na žalost, na žalost imam još, imam još stotinu pitanja, gospodine Mej.

SUDIJA MEJ: Dva, još dva.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa onda da se vratim na izjavu, to su preostale neke, par stranica one velike izjave. Vi ste govorili da je bilo mirno u Vukovaru, a u izjavi lepo kažete, govorite o praksi paljenja i miniranja radnji, ugostiteljskih objekata čiji su vlasnici bili Srbi. Kažete: "Mene, kao i mnoge građane neugodno je iznenadilo kada smo saznali da svakih četiri, pet dana leti neki srpski restoran u zrak", vi govorite o Vukovaru, o Borovu Naselju, o nasiljima koja su se tada događala. Je li to tačno ili nije, sobzirom da vi kažete da je, pre nego što su ovi događaji nastali, da je bilo mirno u Vukovaru?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Da, bilo je mirno. Nakon Borova Sela kad je ubijeno 12 policajaca sam čula da je jedan kafić srpski dignut, da je zapalio se, ali ne znamo kako. Ali ne znam zašto me to pitate, ja ne znam o tome nikakve informacije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa pitam vas zato što kažete da ste slušali da svakih četiri, pet dana leti nešto u vazduh.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Nije to tačno, ja ne mogu to sad reći. A gospodine Miloševiću ne znam zašto vi to mene pitate.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Zato što ste to napisali u svojoj izjavi. Evo vam molim vas preostale tri strane.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Pa možemo mi još raspravljati o toj mojoj izjavi 100 dana, to nije bitno. Bitno je to da vi niste doveli četnike u Borovo Selo da bi kod nas bio mir. Mi smo imali parlamentarne izbore.

SUDIJA MEJ: Ne. Gospođo doktorka, ja shvatam da se vi osećate isprovociranom, ali molim vas, ograničite svoje odgovore na pitanja. Vaše poslednje pitanje, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa ja sam vam rekao da imam još stotinu pitanja, ali evo, sad sam u pauzi dobio izvode, sad sam u pauzi dobio ...

SUDIJA MEJ: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, dobio sam sada u pauzi izvode koje ste pominjali iz knjiga anestezije vaše bolnice za period od jula do kraja novembra iz kojih se sasvim jasno vidi da ste u tom vremenskom intervalu izvršili ne 750 hirurških zahvata kako ste vi to navodili i kako tvrdite već samo 187. Zbog čega ste izneli ove neistinite podatke?

SUDIJA MEJ: Prvo dajte svedoku da vidi. Samo trenutak gospođo, samo trenutak. Dajte da svedokinja vidi dokument na koji se pozivate.

SVEDOK BOSANAC: Ja stvarno nemam ideju o čemu govorite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Prva strana je poslednja, mislim ide unazad i počinje "od juna", a završava se "krajem novembra".

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ovo je jedan od protokola, koliko ja mogu sad prepoznati, mada moram ja to malo detaljnije da proučim, jedan od protokola koje je vodila sestra na anesteziji. Uopće ne znam da li, to nije relevantna dokumentacija. To je protokol koji govori samo o, to je popis nekih osoba, a prava, prava dokumentacija govori drukčije, ima opis operacije, ima tačno potpis glavnog kirurga, zatim anesteziologa. Ovo je samo jedna površna evidencija, ali kompletnu medicinsku dokumentaciju gdje se zapravo na pet načina vodila evidencija ranjenih i lječenih u vukovarskoj bolnici je odnela jugoslavenska vojska. Pa bi bilo dobro, iz humanitarnih razloga da tu dokumentaciju vratite, kako bi mogli evaluirati invalidnosti i pomoći ljudima bar koji su preživjeli.

SUDIJA MEJ: U redu. Mi ćemo prihvatiti taj dokument. Gospodine Tapušковиću, izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Samo hoću da naglasim, gospodine Mej, da sam za svako pitanje citirao relevantna dokumenta nadležnih državnih organa i izjave. Dakle, smatram da sva ova dokumenta treba da se uvedu kao dokazni predmet.

SUDIJA MEJ: Da, izvolite gospodine Tapušковиću.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala, časne sudije. Gospođo Bosanac, doktorko Bosanac pitao bih vas prvo sledeće. Kada ste bili razmenjeni u decembru mesecu, jesu li tada, je li sve to oko te razmene obavljeno tako da se nije vodilo, da se uopšte zanemarila činjenica ko je zašta bio osumnjičen već su, već je zamena ljudi u tom momentu bila kompletna, jedan broj Hrvata razmenjen je za jedan broj Srba zarobljenih u Hrvatskoj, za ove koji su zarobljeni u Srbiji? Je li tako bilo?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Pa ja ne znam tačno kako je ta razmjena dogovarana. Ja znam osobno da sam podvrgnuta ispitivanju i da se ...

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ne, to ne. Ja vas pitam...

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Samo malo da završim, da sam na Vojno istražnom zatvoru u Beogradu očekivala da li će biti optužnica protiv mene dignuta.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: To mi je jasno, nego sam moment razmene, kad ste bili razmenjivani, da li možete reći koliko je ljudi koji su bili u Srbiji zatvoreni razmenjeno za ljude koji su bili u zatvorima u Hrvatskoj? Da li to možete reći?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne mogu tačno reći. Ja znam da je nas bilo 45, da su to bili medicinski djelatnici, časnici i znam da sa druge strane u razmjeni su razmenjeni neki špijuni iz Beograda, ali detalje o tome morate pitati druge osobe.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: U stvari ja vas pitam, pitao bih vas nešto drugo. Vi ste juče govorili o onome šta ste čuli da su doživljavali ljudi, slušali ste čak kako su davali znake, kakve su znake davali u momentu kada se događalo to šta se njima događalo. To ste juče objasnili. Međutim, mene interesuje, od ovih ljudi sa kojima ste bili u zatvorima u Srbiji, da li je iko od njih izgubio život?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Pa oni koji su razmjenjeni nije, ali znam osobe koje su u logoru izgubili život, ali ti naravno nisu bili razmjenjeni.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Možete li navesti ime i prezime nekoga ko je bio u zatvorima u Srbiji da je izgubio život?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Pa sad moram ja o tome dublje razmisliti. Postoji jedan mislim da se zove, ne mogu se sad sjetiti, ali u logoru "Stajičevo" je taj čovjek bio živ i tamo je, ovaj, podlijegao batinama i ima, upravo čini mi se od doktora Đuranca tamo iz logora, ali ne mogu se sad sjetiti kako se zove. Mislim, nisam ja to osobno vidjela, ali znam da se to dogodilo.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Pa dobro, još samo jedno pitanje.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ovi ljudi koji su sa mnom razmenjeni su isto bili podvrgnuti i batinama i omalovažavanjima, ali točno kako šta morate svakog od njih pitati.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da li su svi predati živi hrvatskoj vlasti, ti koji su bili sa vama?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Mi smo išli avionom i gospodin, mislim da se zove Aco Vasiljević, on je išao u pratnji toga, ta dva aviona sa kojima smo mi došli iz Beograda u Zagreb.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: To je prvo. Drugo šta bih vas pitao tiče se Mrkšića. Vi ste juče objasnili jednu stvar koja je bila vezana za Mrkšića. Da li je bilo nesporazuma između vas i njega u momentu kada ste se dogovarali o tome kojim putem treba da bude izvršena evakuacija?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Pa bilo je nesporazuma u početku, jer je, ja sam očekivala da on ima pred sobom taj put evakuacije koji imam i ja, a to znači Vukovar preko Lušca, Marinci i Bogdanovci, Nuštar, Vinkovci, tamo su čekali saniteti i autobusi. Međutim, on je tvrdio da je to nemoguće, da se mora ići preko Mitrovice i preko Adaševaca.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da li je tada rekao ...

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: I rekao je da ovim putem ne može, jer mora razminirati zidine.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Odnosno ima dosta mina?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Da, to je bio vojni punkt prema Nuštru. Ja tako sam to od njega čula, nisam to do tad znala. Ja sam inzistirala da to napravi, jer je takav plan dogovoren sa Međunarodnim crvenim križem i on je meni to obećao u taj utorak 19. po podne da će se dogoditi i da će ujutru u srijedu krenuti tim putem evakuacija. To je bio zadnji moj kontakt sa njima.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: I u tom slučaju dogovor je postignut?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Da, ali se nije ispoštovao.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A još bih u vezi Šljivančanina pitao jednu stvar. Kad ste ga prvi put videli, je li tačno da je u bolnicu on i još jedan strani humanitarni radnik dovezao određenu količinu lekova?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Jeste.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: To je bilo u utorak naveče. Taj Nikolas, predstavnik Međunarodnog crvenog križa, jedan doktor i jedna prevoditeljica su došli i doneli su kamion neke pomoći, ali zapravo je to već bilo kasno.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala. Juče vam je pokazana karta Vukovara. Vi ste na odgovor tužioca Najsa, na pitanje tužioca Najsa kazali da je prostor koji je bio pod opsadom iznosio 10 kilometara puta tri.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Tako otprilike, ja nisam baš mjerila, ali mogu vam to sad ponoviti na karti.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ja imam kartu u rukama. Da li je u okviru tog prostora bila i kasarna JNA?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne. Kasarna nije, mislim kasarna je isto bila pod okupacijom, od Borova Sela pa do Mitnice skroz, do groblja današnjeg.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ne, ne, ja ...

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: To je 10 kilometara, a tri je po širini.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Interesuje me kasarna koja je bila u okviru ovog prostora koji je bio opkoljen od JNA.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne, pa JNA iz kasarne, to je prva točka okupacije. Znači sve dalje od vojarne smo bili mi, a vojarna, posle vojarne nije, tamo su svi već bili u logoru završili. Znači kako su oni Vukovarce, kad su koju ulicu zarobili, tako su ih metli u logore. Mi smo došli kad je pao Vukovar, tamo su ljudi već dva mjeseca neki bili u logoru, oni koji su uhapšeni u devetom mjesecu.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Doktorka Bosanac, ne razumemo se. Hoću direktno da vas pitam da li je bilo koja kasarna na teritoriji Vukovara bila opkoljena jedinicama hrvatske vojske?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da li je uopšte bilo žrtava u toj kasarni među vojnicima?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Mislite vojnicima JNA?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ja koliko znam, ne. Ja ne znam, ja nikad nisam u toj kasarni bila, do zarobljavanja.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da li je sve počelo upravo zbog tog opkoljavanja kasarne JNA?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ne. Hvala. Sada bih vas pitao samo još nekoliko stvari vezanih za iskaz koji ste dali u prethodnom postupku. Vi ste malopre rekli da je u vašoj bolnici postojao Krizni štab?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Međutim, na zapisniku sa prethodnog vašeg svedočenja, a to je strana 452, red treći, tamo ste kazali sledeće: "Tokom agresije na Vukovar, tokom ta tri meseca blokade postojao je Krizni štab odbrane u podrumu opštine. Predsednik je bio Marin Vidić. Bilo je i drugih koji su bili zaduženi za određene stvari". Je li to tačno?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Je li tačno da ste vi učestvovali u radu tog Kriznog štaba odbrane Vukovara?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Pa jesam povremeno, kad bi me pozvali u vezi opskrbe bolnice, ali nisam stalno. Taj Krizni štab je vjerojatno zasjedao često. Mene su možda dvaput pozvali, a zapravo je jedan drugi doktor, doktor Matoš Ivica bio član stalni toga Kriznog štaba, a ne ja.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A ko je bio komandant odbrane Vukovara?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Mislite vojni?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Vojni.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Pa vojni je bio Mile Dedaković u početku, a kasnije Branko Borković.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Zatim ste na strani...

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Marin Vidić je bio civilni povjerenik vlade, jer Dokmanović više nije dolazio na posao.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala. Zatim ste na strani 400, red 14, samo momenat, rekli sledeće: "Deo oko bolnice bio je u stvari pod kontrolom hrvatske policije i odbrane grada, ali tokom te nedelje", da li to mislite na zadnju nedelju opsade?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Pa ne znam kad mi izvadite jednu rečenicu iz izjave.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Pa evo, pročitacu vam celu rečenicu.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Dajte mi da vidim koja je to izjava, je li to izjava ovom Sudu ili izjava u zatvoru.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ovom Sudu.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Pa pročitajte cijelu.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: "Deo oko bolnice bio je u stvari pod kontrolom hrvatske policije i odbrane grada, ali tokom te nedelje smo primetili da broj trupa opada. Odlazili su na front tako da je centar grada ostao bez ikakve vojne zaštite".

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Da, to je bilo te zadnje, zadnji tjedan prije okupacije, da više jednostavno nije bilo ...

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da li možete reći, ako govorite ...

prevodioci: Mikrofon molim.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Koliko je hrvatske vojske bilo u gradu?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ja ne mogu to reći, jer ja zapravo nisam sa tim nikad bila upoznata. Ja vam mogu reći punktovi gdje znam da su bili, sa kojima sam ja saobraćala, odakle su oni vozili ranjenike.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Pa evo tu ste kazali broj trupa opada, znači da ste nešto uočili. Da li možete ...

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Pa uočili smo da ih ima sve manje, ali ne znamo, oni su odlazili u proboje, a koliko ih je bilo i ko je kud otišao, to ne znam. To morate druge pitati.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ne, vi ste kazali: "Odlazili su na front". Da li možete da kažete gde je front bio?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: To mogu. Front je bio ta linija okupacije, znači od Mitnice, pa gore vinarija, kasarna ...

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da li to znači da je ceo taj ...

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Drvena pijaca, pa onda Lovački dom pa tamo Lušak, do Lušca. Mislim znam gde je ta crta bila, odakle su nam donosili ranjenike, a koliko je bilo vojske i koliko je otišlo, to ne znam.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da li to znači da je ceo taj prostor od 10 kilometra sa tri bio front, linija fronta koji je štutio grad?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Još bih vas samo sledeće pitao. Na strani 408, u redu 9 rekli ste u postupku koji je vođen protiv Dokmanovića: "Vršili su pritisak na mene da im kažem gde su hrvatski vojnici. Jednostavno nisam znala ko je otišao, kako i gde". Tako ste kazali.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A u svom iskazu koji ste dali istražiteljima Suda, odnosno Tužilaštva vi ste govorili o proboju koji je bio izvršen 17. novembra. Šta ste mislili pod rečju proboj?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Pa to, ja ne znam, taj 17, ali zapravo to znači da su već dva tjedna prije pada ljudi izlazili iz Vukovara i to su nazivali proboj, jer proboj je bio izlazak iz obruča.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A vi ste kazali ovako: "Ali civili su se bojali vratiti u svoje sklonište, jer hrvatski vojnici i branitelji više nisu bili na crti odbrane". Pa ste naveli da je to bila ta operacija proboja u kojoj je i vaš sin Damir uspeo da izađe iz Vukovara.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Jeste. To je bilo 17.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ako možete samo još da mi odgovorite na sledeće pitanje. Da li ste vi dobili instrukcije od hrvatske vlade da ne dajete bilo kakve informacije o tome da li je bilo tu vojnih jedinica, oružja ili ne?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne. Nikad nisam dobila nikakve instrukcije od hrvatske Vlade.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Časne sudije, uz izjave koje postoje kod Tužilaštva zajedno sa izjavom koja je data istražiteljima postoji i izjava koja je data 7. marta 1993. godine visokom oficiru Kanade (Canada) Džimu Karтеру (Jim Carter) koji je radio u timu istražitelja u komisiji eksperata Ujedinjenih nacija (United Nations). Da li se sećate da ste njemu u tom iskazu 1993. godine rekli da ste morali da čuvate kao tajnu, odnosno da niste smeli da kažete da je uopšte bilo bilo kakve hrvatske vojske i odbrane Vukovara?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne, ne sjećam se toga.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ja bih morao da taj deo iskaza predočim, to je iskaz koji je i na engleskom i na srpskom.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ja se uopće ne sjećam tog iskaza.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ima i film.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ko je Tapušковиć, ko je to?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ja sam Tapušковиć.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: A, vi. A kom sam dala iskaz?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Iskaz ste dali kanadskom oficiru koji je bio istražitelj u komisiji eksperata Ujedinjenih nacija.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Kada?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: 7. marta 1993. godine

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Gdje?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: E sad, ja to sad tačno ne znam, sve to stoji u ovom vašem zapisniku.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Mogu li ja to da pogledam?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Možete.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne vjerujem ja to ništa. Da vidim ja kakav je to papir.

SUDIJA MEJ: Jako puno papira imamo u ovom slučaju.

SVEDOK BOSANAC: Mislim da su mi svi ovi papiri već pokazani, mislim da ovo nema smisla.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: To je kratka izjava jedna, evo.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Koja kratka izjava, kad ovo nisam vidila u životu ...

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ovo šta hoću da vam predočim sad, časne sudije, imam dovoljan broj primeraka ...

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Vi ste to mogli i časnom Sudu ...

SUDIJA MEJ: Sačekajte trenutak. Govorite jedno po jedno, molim vas. Kakva je to izjava, gospodine Tapušковиću?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Izjava koja je data istražiteljima Ujedinjenih nacija, visokom oficiru kanadskom 1993. godine. To je i snimljeno, postoji i na snimcima. To je izjava koja je dostavljena po Pravilu 66., od strane samog Tužilaštva i to je izjava iz koje bih ja citirao samo jedan kratak insert u kome je doktorica Bosanac kazala određenu stvar i ništa više.

SUDIJA MEJ: Pokažite svedokinji taj deo, samo taj relevantni deo.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Na strani 58.

SUDIJA MEJ: Sada će vam pokazati tu izjavu, nadam se da je na jeziku koji razumete i biće vam postavljeno pitanje u vezi sa tim. Samo pogledajte to.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Istovremeno ide i engleska verzija i BHS verzija.

SVEDOK BOSANAC: Samo malo. Ja uopće ne znam o čemu se radi.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Pogledajte na početku. Ne, ne, to. Ne to.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Rekonstrukcija evakuacije bolnice.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: E to je precrtano, gospođu Bosanac. Ta prva strana je precrtana. Pogledajte sledeću.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: A koju? Sljedeću?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ovu tu.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Da.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: 7. marta 1993. godine. Ja ovo ne mogu baš tako lagano da identifikiram. Vjerovatno je to nekakav transkript. Ja jesam davala kad je došla ona komisija sa Mazovjeckim (Tadeusz Mazowiecki), davala sam neke iskaze ali ...

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ovo ste dali ekspertima.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Šta vas sad ovdje interesira konkretno?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Evo kraj te strane, te 58.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: 58? Šta piše?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Piše ovako: "Doktorka, gde su pripadnici hrvatske vojske?"

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Samo malo, čekajte, o čemu pričate?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Na sredini, na sredini.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Čekaj ovako: "Major Šljivančanin je rekao ...

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Vi ste rekli da ne znate.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: "Ja hoću da razgovaram sa vama, i sad sam čekala šta želi da razgovara. On me pitao gdje su pripadnici hrvatske vojske, ja sam rekla ne znam. Kako ne znate? Ja sam rekla: Ne znam zato što sam dobila upute od ...

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ministra.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Šta?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: "Od ministra da ne smije biti hrvatske vojske". Evo pročitajte sve.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Šta?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: "Dobila sam upute od ministra da ne sme biti hrvatske vojske".

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne, ne, to nije vjerovatno, to nije dobro iz konteksta izvučeno. Ja sam dobila upute od ministra o evakuaciji, jer je Međunarodni crveni križ tražio da ne smije biti ni hrvatske vojske ni jugoslavenske vojske. Ne razumijem ja ovo uopšte.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ja neću da komentarišem to šta ovde piše.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Pa neće biti ni jugoslavenske.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Vi ste rekli da ne sme biti hrvatske vojske.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Pa da ne sme biti u bolnici. Da ne sme biti u bolnici ni hrvatske ni jugoslavenske vojske. Vidite dalje, da ne smije biti hrvatske vojske, pa neće biti ni jugoslavenske vojske.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala lepo.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: To je vjerovatno u tom kontekstu rečeno, ali ja ne znam uopće o čemu se radi. Mislim da ovo saslušavanje sa ovakvim poturivanjem dokaza tijekom saslušavanja ...

SUDIJA MEJ: Doktoro Bosanac, nema potrebe da brinete, neće se izvrtati vaše svedočenje. Međutim, advokat ima pravo da vam postavlja pitanja o onome šta on smatra da su razlike. Da li ste završili, gospodine Tapušковиću?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Jesam, časne sudije.

SUDIJA MEJ: U redu. Gospodine Najš, izvolite.

TUŽILAC NAJS: Mislim da pre dodatnog ispitivanja ne bi bilo loše da vidimo u kakvom su stanju dokazni predmeti, pošto ih ima ih dosta. Ja ću se sada tokom ovog dodatnog ispitivanja pozabaviti sa jednim od njih ili eventualno dva, i biće nam potrebni brojevi.

SUDIJA MEJ: Sekretaru treba vremena da ih organizuje, zato ćemo to uraditi posle pauze.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC NAJS

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Hvala vam. Želim sada u ovoj početnoj fazi da uradim nešto vrlo kratko, a to delimično proizilazi iz dokaznog predmeta koji smo već pogledali, to je knjiga svedokinje, to je dokazni predmet 380 i o tome želim da postavim svedokinji dva pitanja. Molim da joj se da ta knjiga. Prvo, ovo je uvezana knjiga. Da li je to privatno izdanje ili je nešto što se nalazi u javnoj prodaji? Da li je to privatni dokument?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ovo je knjiga, to je kopija mojih apela koji se nalaze u Hrvatskom povijesnom muzeju, a izdala je jedna, jedna tiskovna kuća, jedna udruga invalida iz Koprivnice uz moju dozvolu. Ne nalazi se u knjižarama kao javna prodaja, ali se promovira na promocijama i slobodna je prodaja na promocijama.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ovaj optuženi je protiv vas naveo prilično ozbiljne optužbe. Vi još uvek radite u bolnici?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kao što ćemo videti, neki doktori i medicinsko osoblje su, kao što je optuženi naveo, neki od njih su navodno svedočili protiv vas.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vi ste javno izneli svoj stav o onome šta se desilo u Vukovaru i to se nalazi i u ovoj knjizi. Časni Sude, možda će nam pomoći ako pogledamo kratak pasus u uvodu knjige. Molim da svjedok otvori stranu gde je uvod na hrvatskom i molim da se kopija predgovora na engleskom stavi na grafoskop. Na niz optužbi protiv Hrvata i protiv vas naročito, vi ste opisani materijal objavili, i molim da se primeti da ste negde u šestom redu predgovora rekli da je to grad. "To je trgovački grad sa 300 porodica", većinsko stanovništvo su i tada bili Hrvati, Nemci i Mađari. Sledeća rečenica: "Vukovar je uvek bio na stecištu puteva sa severa na jug i sa zapada na istok i uvek na granici između različitih nacija, vera i kultura". Sledeća rečenica: "Njegova lokacija i tradicija su bili razlog multietničnosti, oni nikad ne bi promenili istoriju i kulturu ovog grada. 1991. godine, za vreme žestoke agresije na grad i žitelje okolnih mesta, u samome gradu ostalo je u potpunoj blokadi 15.000 ljudi". I onda, neću da oduzimam vreme Sudu, vi ste izneli istorijat onako kako ste ga vi shvatili i negde pri dnu strane iznosite šta se desilo sa bolnicom i kako su ljudi tretirani, kako se ophodilo prema ljudima u bolnici za vreme agresije. Vi ste znači javno izneli svoj stav, zar ne?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vi ste za jedan dokument koji je osporavan rekli da vi ne pišete štampanim slovima. Moram da vas pitam za to i da vas eventualno ispravim, zato što je dodatak, odnosno prilog vašoj izjavi koju je predstavio optuženi ustvari napisan štampanim slovima. Pre nego što ostavimo knjigu po strani, u toj knjizi takođe ima stvari koje su pisane štampanim slovima, to je ERN broj 2492 koji se nalazi na vrhu desne strane. Molim da to pronađete, to nije tu, to je na samom početku knjige. Pomoći će vam Sudski poslužitelj. Bar jedno od vaših pisama jeste napisano štampanim slovima.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne, ja sam rekla da ne pišem onako kako je na onom pismu napisano. Ja rijetko pišem na taj, ali ne onako nikad, ono nije moj rukopis. Da, ovo je moj rukopis. Ali ne, ono pismo koje mi je pokazao gospodin Milošević, to nije moj rukopis.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Ako ovo jeste vaš rukopis, ja vam sad dajem jednu obeleženu kopiju tog pisma da pogledate, da pogledate konkretno tri slova, a onda ćemo pogledati kopiju tog dokumenta koji se osporava. Molim da se taj dokument stavi na grafoskop tako da svi može-

mo da ga vidimo. Ja sam na ovom dokumentu naznačio slovo "K", slovo "J" i slovo "Z" i želim da primetim da nema crtice na slovu "Z". Znači vi ovako pišete slova "K", "J" i "Z" kada pišete štampanim slovima?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim vas da sada pogledate ovaj dokument. Ovo je dokument koji je dobio identifikacioni broj, ja sam ga fotokopirao tako da original nije obeležavan i ja sam takođe ista slova obeležio i na ovom dokumentu. Molim da pogledamo i ova slova. Videćemo, na primer, slovo "J" koje se piše sa dva poteza svako, slovo "Z" ima crticu, a na ovom dokumentu "K" se piše na dva načina, ali kao što vidimo na ekranu, jedno od tih slova "K" ima jednu uspravnu crtu i jednu zaobljenu crtu koja naginje na desnu stranu. Da li su ova slova "J", "K" i "Z" slova onako kako ih vi pišete kada pišete štampanim slovima ili ne?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne, to nisam ja pisala, ja tako nikad ne pišem. Ovo je neki tehničar pisao, jer je to drugi stil pisanja.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li znate išta o ovom pismu, zašto je napisano i zašto se tu govori o upotrebi ambulantičkih kola u vojne svrhe i slične stvari?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ja moram to pročitati da vidim ko je to, zašto je to pisao, ali ovo sigurno nisam ja pisala.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej.

SUDIJA MEJ: Šta želite da kažete?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Imam prigovor. Uprkos nesumnjivo visokom mišljenju koje gospodin Najs ima o svojim sposobnostima, ne smatram da je on stručan da procenjuje autentičnost ovog dokumenta. Za to postoje ljudi koji su stručnjaci, a on ne spada u njih.

SUDIJA MEJ: Da. Primamo ka znanju taj prigovor. Nema sumnje da možemo da nađemo stručnjaka da to pogleda.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, mi to možemo da uradimo. Ja sam se ovde bavio samo sa tri slova. Isto poređenje se može uraditi i sa dokumentom koji

je dodatak njenoj izjavi. Taj dokument još nije obeležen. To je dodatak svedokinjinoj izjavi, ona je priznala da su to njena izjava i dodatak koji su napravljeni u zatvoru. I to je takođe pisano štampanim slovima, tako da može da se uoči razlika u odnosu na ovaj drugi dokument. Ja nemam nikakvih prigovora da se ovaj dokument koji je obeležen za identifikaciju uvede kao dokazni predmet, ali Tužilaštvo smatra da se na taj način uvodi falsifikovan dokument.

SUDIJA KVON: Samo trenutak pre nego što nestane transkript. Doktorka, vi ste rekli da je to napisao neki službenik ili tehničar. Šta ste mislili pod time?

SVEDOK BOSANAC: Mislila sam neko ko vježba tehničko pismo. Meni se tako čini da je ovo neko ko ima pismo tehničke osobe, ne medicinsko nego, kako da vam objasnim. Ne znam ko je to mogao pisati, zaista. Mislim da nije niko od medicinskog, to niko od medicinskog ne bi, mislim da je to neko ko je učio tehnički pisati, kao inženjeri, kao arhitekti, tako.

SUDIJA KVON: Vaša sekretarica ili pomoćnik, da li su možda oni napisali pismo u vaše ime?

SVEDOK BOSANAC: Ne. Moja sekretarica je pisala mašinom pisaćom, ali ja sam uvijek potpisala.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, vi kažete da je razlika između ova dva rukopisa očigledna, da se lako može videti čak i bez mišljenja stručnjaka?

TUŽILAC NAJS: Da, ja upravo to i govorim, ali se ne oslanjam na sopstveno mišljenje, suprotno od onog što optuženi sugeriše. Ja se ovde oslanjam na svedočenje svedokinje čiju sam ja pažnju skrenuo na tri slova abecede, o čemu je ona iznela svoje mišljenje.

SUDIJA ROBINSON: Ja sam učestvovao u predmetima gde se ove stvari i rade bez stručnog mišljenja, tamo gde je razlika očigledna.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Onda mogu da kažem da ja onda danas radim nešto što se ustvari uklapa i u iskustvo časnog sudije, ali nećemo više da trošimo vreme na to. Prelazimo na drugu temu. Izjava koja vam je pokazana, tih prvih 112 strana i plus neki dodaci, vi tu izjavu pre niste videli. Da li ste nekada pokušali da dobijete kopiju te izjave ili da je vidite?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Pa ja sam kasnije, kada sam razgovarala sa ovima iz te Međunarodne komisije za zatočene i nestale (ICMP, International Commission on Missing Persons) rekla da sam dala tu izjavu. Pokušavala sam dobiti kompletnu dokumentaciju preko Ministarstva vanjskih poslova i preko Komisije za zatočene i nestale. Odgovoreno mi je pismeno, vrlo ljubazno, da će pokušati, ali da suprotna strana kaže kako tih podataka nema. A kao što je ovde priloženo, gospodin Milošević je te neke podatke ipak doneo iz medicinske dokumentacije, pa stoga ja ljepo molim časni Sud da ishodi kompletnu medicinsku dokumentaciju kao dokazni materijal, jer će onda imati pravu sliku stanja.

SUDIJA MEJ: Gospodine Najs, gledam na sat. Da li vam treba još vremena?

TUŽILAC NAJS: Da. Imam još pitanja, ne mnogo, ali trebaće mi vremena imajući u vidu ozbiljnost tvrdnji.

SUDIJA MEJ: U redu, idemo na pauzu od 20 minuta.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Gospodine Najs, koliko smo shvatili, svedokinja treba da stigne na avion tako da treba što pre da završimo sa njom.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da, trudiću se. Doktorka, ove ozbiljne optužbe protiv vas i vaših kolega sa kojima ste radili su iznešene u kontekstu pisama koja ste napisali i koja su objavljena u vašoj knjizi. Tražili ste da međunarodna zajednica obrati pažnju, hteli ste da oni pomognu i ako treba, da i dođu u bolnicu. Da li postoje ikakve istine u navodu da ste se ponašali onako kako je opisano, da ste dozvoljavali da ubijaju ljude, a da ste u isto vreme radili sve šta ste mogli da bi doveli međunarodnu zajednicu da vam pomogne?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ni jedan navod koji je ovde spominjao gospodin Milošević nije točan. Činila sam sve da pomognem svim ljudima. Molila sam međunarodnu zajednicu da dođe da nam pomogne. Vukovar je bio razoren, pun ranjenika, bolesnika, bijednih ljudi svih nacionalnosti. I da je međunarodna zajednica došla samo mjesec dana prije, mnogi bi životi bili sačuvani, ali na žalost, nije došla.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala vam. Juče smo na videu videli Šljivančanina kako odbija da Sajrusa Vensa pusti u bolnicu. Vi ste procenili otprilike datum kada je došlo do tog susreta. Mi imamo druge dokaze koji će tačno pokazati o kojem se datumu radi. Možete li da se setite bilo kakvog valjanog razloga, imajući u vidu navode protiv vas, da li možete da navedete bilo kakav valjani razlog zašto bi JNA uskratila Sajrusu Vensu mogućnost da obiđe vašu bolnicu?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ja ne mogu razumjeti ni jedan razlog taj. Očito je bio razlog prikriivanja zločina.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Izjavu sa priložima koja vam je pokazana uskoro ćemo da prevedemo, ja se nadam, a vi ćete, ako želite, moći da to pročitate pošto odete odavde i da nam tada možda prenesete svoje komentare. Kažite nam, da li je ova izjava uzeta kroz saslušavanje ili je to bila slobodna izjava koju ste vi sami napisali? Možete li da nam u jednoj rečenici objasnite kako je došlo do te izjave, tako da sudije to mogu da shvate?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Izjava je uzeta kroz saslušavanje, svakoga dana po cijeli dan sam saslušavana. Postavljena su mi pitanja, date mi precizne upute kako moram pisati tu izjavu, sa tim da sam ja htjela i u toj izjavi pisati pravo stanje o granatiranju, o ubijanju ljudi za vrijeme okupacije. Međutim, pukovnik Branko je inzistirao da to ne pišem sada nego samo upute da poštivam koje mi on kaže. I što prije napišem tu izjavu, prije ću ići u razmjenu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li ste vi u izjavu uključili, na osnovu uputstava tog oficira, i nešto za šta ste tada znali da nije tačno ili niste?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne, ono što sam ja znala tada, to sam pisala. Ne mogu se sad svega sjetiti, moram prvo pročitati ponovo tu izjavu, da vidim.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala vam. Očigledno je na osnovu onoga šta ste rekli da, kada ste davali izjavu, da vi tada niste znali o onome šta se desilo u Ovčari. Da li je to tačno?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: To je tačno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Doktori koji se spominju, koji su navodno rekli o vama stvari koje nisu pozitivne, doktor Ivanković, da li je on donedavno radio u vašoj bolnici?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Radi i sada samo je na bolovanju, bolestan je.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li se sa njim dobro slažete?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Suradjujemo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je on vama objasnio kako je došlo do toga da se sačini njegova izjava?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: On je došao sam u moj ured i rekao da to što su novine u Srbiji pisale nije tačno i da on to nije izjavio novinama. Ja ga nisam to ni pitala. Došao je sam da mi to kaže.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Doktor Emedi?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Doktore Emedi i sada radi. Rekla sam, on je bio u zatočeništvu u Nišu zajedno sa svojim ocem i razmenjen je istoga dana kad i ja. Nikada nisam sa njim o tome razgovarala. I sada radi u bolnici.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Doktor Đuranec?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Doktor Đuranec radi u Domu zdravlja ili je u mirovini, nisam više sigurna, tako da ja ne suradjujem sa njim ni sada.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim vas da brzo pogledamo jedan dokazni predmet. To je spisak osoba zatočenih u logoru "Stajićevo", a to je logor gde je bio zatočen i muž svedokinje, i na osnovu njenog svedočenja, bio je i zlostavljan. Molim da to pogledamo. Molim da se original ostavi, treba nam samo jedna kopija. Nema potrebe da stavljamo dokument na grafoskop. Dajte samo što pre kopije sudijama, molim vas, kako bi uštedeli vreme. Ako pogledamo ovaj dokument, postoji i engleski prevod uz original, da li se doktorka Bosanac tu vidi da se Vladimir Emedi nalazio u tom logoru, ako je ovo tačno, od 19. novembra do 10. decembra? Iznad njega, nekoliko imena iznad, na sredini strane broj 153 stoji Tomislav Đuranec, da je bio zarobljen od nepoznatog datuma do 10. decembra 1991. godine?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Da. To je tačno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala vam. Još samo nekoliko pitanja, radi se o pojedinostima. Vi ste govorili ili vam je neko sugerisao da je neko bio streljan. Znali ste njegovo ime i mislili ste da je njegov sin na neki način učestvo-

vao u onome šta se desilo u Ovčari. Kako su se zvali otac i sin, ili otac ili sin, molim vas?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ovaj otac koji je bio u gipsari koji je ranjen od granate, a ne znam kako je poginuo, on se zvao Tomo Jakovljević.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala vam. A sin koji je učestvovao u Ovčari, da li možete da nam kažete njegovo ime?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne znam to ime, ne sjećam se. Ne znam. Samo sam čula da je sin bio umješan u to.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala vam. Rekli ste ...

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ima greška ovde na ovome monitoru, nije Tomo Jakovjević nego Tomo Jakovljević, između "V" i "J" fali "L", Jakovljević.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala vam. Sudijama ste govorili o stražarima u bolnici. Mislim da ste spomenuli njih šest. Kako su oni bili obučeni i posebno, da li su imali na sebi bele mantile?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Bili su različito obučeni. Neki su imali jakne kao Zbor narodne garde, neki su imali civilne jakne. Nisu imali svi uniforme i nisu imali ni bijele mantile. A kao zapovjednik tog voda je bio Tihomir Perković. Neke od njih znam i osobno imenima, ali svi su ubijeni.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Još dva pitanja i mislim da sam time onda završio u vezi tema koje se odnose na vaše svedočenje i koje je optuženi spominjao, rekavši da u tome nije učestvovala JNA. Govorio je o 200 autobusa, mislim da je rekao 200 autobusa koje su ljude iz Vukovara izveli pod zaštitom JNA. Da li je postojao neko, da li je bilo nešto zbog čega je ljudima u to vreme u Vukovaru bila potrebna zaštita od strane JNA, da ih štiti JNA?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Trebali su zaštitu od Arkanovih dragovoljaca i četnika, na žalost.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Šta se desilo, dobro, time ćemo se baviti kroz druga svedočenja ...

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ali ja vam mogu reći, jer znam da su i dvije moje medicinske sestre ubijene nakon okupacije, i suprug od jedne moje suradnice koji je Rusin, ona je Srpkinja. Ostali su u Vukovaru i on je odveden i ubijen samo zato što je bio svjedok Ovčare. Ukupno prema podacima našim podacima ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala vam.

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ukupno 347 osoba je ubijeno nakon okupacije Vukovara od strane JNA.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Na sudijama je da o tome odlučuju, kada za to dođe vreme. Ako je Šljivančanin sprečio Crveni krst da vidi šta se dešava na drugom mostu ili ako je držao Crveni krst izvan vaše bolnice, da li postoji bilo kakav razlog zašto u to vreme Crvenom krstu ne bi trebalo da se dozvoli pristup vašoj bolnici?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Ne postoji, jer Crveni križ je već bio naveče, prijetodnog dana naveče su bili u bolnici. Ratne operacije su potpuno prestale. Uopće nije bilo razloga, prema potpisanom sporazumu već 18. u ponedjeljak su svi mogli doći u bolnicu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U vašem svedočenju u *Predmetu Dokmanović* mislim da govorite o belom kombiju, o tome govorite i u rezimeu, koji ste videli kada ste odvedeni od strane vojnika JNA. Da li postoji ikakav razlog zašto vam taj vojnik JNA nije dopustio da pridete tom belom kombiju u kome smatrate da su bili međunarodni posmatrači?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Nije postojao nikakav razlog.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I na kraju, postoji mogućnost da se ponavljam, ali čisto da bi bilo sasvim jasno, vi govorite o režimu razoružavanja ljudi kada bi došli u bolnicu. U jednoj rečenici, možete li da opišete taj protokol sudijama?

SVEDOK BOSANAC – ODGOVOR: Na ulazu u bolnicu gdje su dovoženi ranjenici i vojnici i civili je bio zadužen čovjek iz policije koji se zvao Lukenda Branko i koji je bio u civilu i koji je preuzimao oružje od ranjenika, popisivao ih i odnosio ga u zgradu policije koja je bila jedno 300 metara od bolnice. Tako da svi kad su došli u bolnicu, ranjeni ili bolesni, oduzeto im je oružje. Kad je neko došao u posjetu, isto je morao ...

TUŽILAC NAJS: Hvala vam. Mislim da sam završio sa svojim pitanjima.

SUDIJA MEJ: Doktorka Bosanac, hvala vam što ste došli pred Međunarodni sud da svedočite. Sada ste slobodni. Možete da idete i očigledno treba da požurite da bi stigli na svoj avion.

SVEDOK BOSANAC: Hvala ljepo.

TUŽILAC NAJS: Pre nego što uđe sledeći svedok, molim da mi se dozvoli samo par minuta na privatnoj sednici.

SUDIJA MEJ: Dozvolite samo da svedokinja izađe. Sada moramo da se pozabavimo dokaznim predmetima i da ih stavimo u pravi redosled. Mislim da je poslednji bio dokazni predmet Tužilaštva.

sekretar: Časni Sude, dokazni predmet Odbrane broj 90 je izveštaj Generalnog sekretara u skladu sa Rezolucijom Saveta bezbednosti 749 (UN Security Council Resolution 749) od 12. maja 1992. godine. Dokazni predmet Odbrane broj 91 je izveštaj generalnog sekretara UN u skladu sa Rezolucijom 752 (UN Security Council Resolution 752) od 30. maja 1992. godine. Dokazni predmet Odbrane broj 92 je izveštaj generalnog sekretara UN u skladu sa Rezolucijom 721 (UN Security Council Resolution 721) od 4. februara 1992. godine. Dokazni predmet Odbrane broj 93 je izveštaj generalnog sekretara UN u skladu sa Rezolucijom 743 (UN Security Council Resolution 743) od 28. septembra 1992. godine. Dokazni predmet Odbrane broj 94 je izveštaj generalnog sekretara u skladu sa rezolucijama 743 i 762 (UN Security Council Resolution 762) od 27. jula 1992. godine. Dokazni predmet Odbrane broj 95 je rukom pisana izjava svedoka doktora Vesne Bosanac data u zatvoru. Dokazni predmet broj 95.1 je dodatna izjava doktorke Bosanac od 30. novembra 1991. godine. Dokazni predmet broj 95.2 je dodatna izjava datirana 25. novembra 1991. godine. Dokazni predmet Odbrane broj 96 je pismo u kojem se govori o smenjivanju sa položaja gospodina Popovića koje je potpisao ministar Hebrang. Dokazni predmet Odbrane 97 je obeležen za identifikaciju, to je pismo koje je doktorka Bosanac poslala gospodinu Graniću 13. oktobra 1991. godine. Dokazni predmet Odbrane broj 98 je platna lista koju je potpisao suprug doktorke Bosanac, gospodin Lavoslav Bosanac. Dokazni predmet Odbrane broj 99 je spisak iz Medicinskog centra, to je spisak osoba koje su ubijene od 25. avgusta 1991. godine. Dokazni predmet broj 100 su izvodi iz knjige sa Anestezilogije. I na kraju, časni Sude, spisak osoba koje su bile zatočene u logoru "Stajićevo" je dokazni predmet Tužilaštva broj 386.

SUDIJA MEJ: Hvala vam. Vi ste tražili ...

TUŽILAC NAJS: Tražio sam privatnu sednicu na nekoliko minuta.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC NAJS: Pozivam generala Aleksandra Vasiljevića. Mislim da je Pretresno veće dobilo dva kompleta dokaznih predmeta. Jedan se odnosi na prvi deo njegovog svedočenje, a drugi na događaje na Kosovu.

SUDIJA MEJ: Molim da se svedok uvede. Molim da svedok da svečanu izjavu.

SVEDOK VASILJEVIĆ: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA MEJ: Hvala. Izvolite sedite.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC NAJS

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vaše puno ime je Aleksandar Vasiljević. Je li tako?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vi ste general u penziji?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Na prvoj smo strani rezimea. Ja ću ukratko nešto da kažem o vašem iskustvu i prošlosti. Generale, da li ste rođeni 1938. godine? Da li ste pohađali Vojnu akademiju između 1958. i 1961. godine? Paragraf 3. Tokom svoje karijere prvo ste radili u Upravi za bezbednost od 1961. godine do 1964. godine. U paragrafu 5, se kaže da ste kasnije tokom karijere 1982. godine postali načelnik Uprave za bezbednost sarajevske vojske, a onda ste od 1986. do 1988. godine bili načelnik Kontraobaveštajne službe u okviru Uprave za bezbednost SSNO, odnosno Saveznog sekretarijata za narodnu odbranu. Od 8. jula 1990. godine ste bili zamenik načelnika Uprave za bezbednost i na tom ste položaj ostali do 16. juna 1991. godine

kada ste postavljeni za načelnika te Uprave, a onda ste preuranjeno penzionisani 8. maja 1992. godine.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Tačno je.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li ste uhapšeni u julu 1992. godine?

SUDIJA KVON: Gospodine Najs, da li biste mogli da nam pomognete sa činom, koji čin je imao kada je penzionisan?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U kom činu ste penzionisani?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Čin general-majora.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Posle vašeg preuranjenog penzionisanja, da li ste bili uhapšeni i optuženi, ali su kasnije te optužbe povučene, a vi ste oslobođeni?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Tačno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li ste 7. aprila 1999. godine ponudili svoje usluge vašoj zemlji, i da li ste postavljeni za zamenika načelnika Službe bezbednosti Vojske Jugoslavije i na tom položaju ste se nalazili do marta 2000. godine, a onda ste postavljeni za savetnika za bezbednost načelnika Generalštaba vojske i penzionisani ste 31. decembra 2000. godine, a konačno ste napustili službu 31. marta 2001. godine?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Generale, da li živite u Beogradu javno, ne krijući se i da li ste, kada ste shvatili da vas je Tužilaštvo imenovalo kao člana zajedničkog zločinačkog poduhvata u jednoj od optužnica, da li ste vi nakon toga otišli u područnu kancelariju Tužilaštva u Beogradu i izjavili da ste spremni da razgovarate sa Tužilaštvom i od tada imate isti taj stav kada je reč o razgovorima sa Tužilaštvom?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Tačno je.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li ste vi sa Tužilaštvom od tada napravili bilo kakav sporazum, rekavši da su vam potrebne mere bezbednosti za vas ili za vašu porodicu, u vezi sa vašim svedočenjem ovde?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Moramo da pokrijemo različite teme i pokrićemo ih. Prvo, struktura JNA 1991. godine. Časni Sude, da bismo uštedili na vremenu, ja ću voditi svedočenje kroz teme koje nisu sporne. Da li je 1987. godine došlo do reorganizacije, do široko rasprostranjene reorganizacije JNA čiji je cilj bila modernizacija JNA i rezultat toga je bilo stvaranje tri vojna okruga i jednog vojnomoćničkog okruga koji su zamenili pet armija, a uvedena je i struktura korpusa umesto divizija, zajedno sa strukturom brigada?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Tačno je, sa tim da u prevodu ovaj naziv "okrug" ne odgovara srpskom jeziku. Znači, radi se o vojnoj oblasti.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Paragraf 11. Kao rezultat tih promena, da li su ukinute brojne divizije i da li je smanjen broj generala sa 170 na oko 136?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS: U redu. Časni Sude, karta koja bi trebalo da prati paragraf 12 tek treba da stigne, ja ću se vratiti na to u odgovarajućem trenutku. Paragraf 13. Časni Sude, možemo li da predložimo da se ceo registrator dokaznih predmeta obeleži jednim brojem, a u okviru toga tabulatori, tako da bi prvi veliki registrator mogao da dobije broj dokaznog predmeta?

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva 387.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim da se pred svedoka stavi dokazni predmet 387, tabulator 1. Da se vratimo na komandnu strukturu. Da li ova tabela koju ste mogli da pogledate i ranije pokazuje komandnu strukturu JNA u to vreme, položaje koji se nalaze ispod saveznog Predsedništva? Tu je Savezni sekretarijat za narodnu odbranu, za koji je skraćenica SSNO. U to vreme, tu je bio general-pukovnik Veljko Kadrijević i on je bio član vlade, kao savezni sekretar?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Tabela dalje pokazuje kako je funkcionisala operativna komanda. Vidimo da su saveznom sekretaru za narodnu odbranu bili podređeni zamenik saveznog sekretara, zatim načelnik Generalštaba, pomoćnik saveznog sekretara, zatim načelnik Uprave za bezbednost, to ste bili vi i onda je bio šef kabineta SSNO. I pre nego što nastavimo, vidimo da je njemu podređena Prva motorizovana gardijska brigada na čijem čelu je bio pukovnik Mile Mrkšić. Je li to tačno?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, sa tim što je bilo više pomoćnika. Prevedeno je kao jedan pomoćnik saveznog sekretara, a bilo ih je više.

SUDIJA MEJ: Želim da pokrenem jedno hitno pitanje sa višim sudskim savetnikom.

(Pretrsko veće se savetuje)

SUDIJA MEJ: Izvinjavam se što sam vas prekinuo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ako pogledamo na kratko ovu tabelu, na čelu raznih vojnih oblasti, a ovde vidimo na dnu Prvu, pa Treća, Peta vojna oblast i Pomorska oblast, na koji način je išla komanda ovim vojnim oblastima? Da li je komanda dolazila od saveznog sekretara za narodnu odbranu ili je dolazila od načelnika Generalštaba?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ove vojne oblasti, Vojno-pomorska oblast i komanda Ratnog vazduhoplovstva bili su direktno počinjeni saveznom sekretaru za narodnu odbranu, a u tehničkom smislu komuniciranja i prenošenja naređenja koje je savezni sekretar verifikovao, to je bio načelnik Generalštaba oružanih snaga.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Na ovoj tabeli, kojoj ćemo se vraćati i koju ćemo i dalje da držimo na raspolaganju, vidimo da jedna isprekidana linija na dnu ove pune linije ide od načelnika Generalštaba ka vojnim oblastima. Šta znači ova isprekidana linija, kakva je to vrsta komande, kontrole i komuniciranja?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa praktično su naređenja išla preko načelnika Generalštaba ka vojnim oblastima, ali izravno ili direktno komandovanje sa vojnim oblastima i komandantima vojnih oblasti je bilo u nadležnosti saveznog sekretara.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala. Sada možemo da se vratimo na kartu koja se pominje na kraju paragrafa 12. To će biti dokazni predmet 326, tabulator 21. Uzmite pokazivač molim vas, upoznajte se sa načinom na koji mi dajemo dokaze na ovom Sudu pomoću ovog grafoskopa. Možete li da nam pokažete vojne oblasti, iako karta sama za sebe govori.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Netačna je ova linija za Prvu vojnu oblast koja je ovde označena. Ona nije išla na Viroviticu, na Sisak, jer je bila istočnije od nacrtane granice.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Ali ako to izuzmemo, ovde su otprilike obeležene Prva, Treća i Peta vojna oblast. To je relativno tačno obeleženo.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ta je granica, zapadna granica ili severo-zapadna granica Prve vojne oblasti uključivala je Osijek i Vukovar.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala. Sada u rezimeu prelazimo na stranu 6, paragraf 18, u stvari kraj tog paragrafa je dokazni predmet 387, tabulator 2. Stavićemo ga na grafoskop, jer ćemo se ubrzo na njega pozivati. Vi ste za ovo čuli i ranije, kada se proglasi ratno stanje ili vanredno stanje ili stanje neposredne ratne opasnosti koja osoba ili telo postaje vrhovni komandant?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Vrhovni komandant je praktično Predsedništvo Jugoslavije, a neposredno tu funkciju, u onom izvršnom smislu prema Saveznom sekretarijatu za narodnu odbranu, ima predsednik Predsedništva. U tim uslovima Savezni sekretarijat za narodnu odbranu postaje Štab Vrhovne komande.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Uloga ili potencijalna uloga generala Kadrijevića se ovde navodi u štabu Vrhovne komande. Koja bi bila njegova uloga u jednom od ova tri stanja?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: On praktično obavlja te stručne funkcije, predlaže odluke o upotrebi i angažovanju snaga i u ime vrhovnog komandanta izvršno to prenosu na jedinice po dubini.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Izvinjavam se što se boja na grafoskopu ne vidi dobro, nadali smo se da ćemo to moći da vidimo. Za one koji to ne vide na monitoru, savezno Predsedništvo koje postaje Vrhovna komanda ima osam članova, po jedan iz svake od šest republika i po jedan iz dve autonomne pokrajine. A sada prelazimo na ulogu Teritorijalne odbrane i koordinaciju Teritorijalne odbrane sa JNA. To je paragraf 21, strana 4. Generale, u vreme mira, ko vodi Teritorijalnu odbranu?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Teritorijalna odbrana u vreme mira u nadležnosti je dotične republike. Vrhovni komandant Teritorijalne odbrane u ratu za sve Teritorijalne odbrane je Vrhovna komanda. U miru u Teritorijalnoj odbrani postoji republički štab Teritorijalne odbrane koji je vojno, stručno, profesionalno telo koje je praktično potčinjeno predsedniku republike.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Dakle, u stanju mira oni su praktično potčinjeni predsedniku republike, a u jednom od ta tri stanja, dakle stanju

rata, vanrednom stanju i stanju neposredne ratne opasnosti su potčinjeni kome?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Znači na nivou Jugoslavije, Predsedništvu Jugoslavije kao vrhovnom komandantu, a predsednik republike postaje komandant Teritorijalne odbrane.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala. Ako jedinica Teritorijalne odbrane, govorem o paragrafu 22, ako se zatekne da deluje u zoni koja je pod kontrolom JNA, koje telo bi bilo potčinjeno kojem telu?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Uvek vlada princip jednostarešinstva, dakle jedne komande koja objedinjava dejstva svih oružanih snaga na jednom prostoru. U ovom slučaju, ako su dominantna dejstva JNA u tom prostoru u kojem se ona nalazi, potčinjene su jedinice Teritorijalne odbrane Jugoslovenskoj narodnoj armiji, znači vrši se pretpotčinjavanje tih jedinica. Međutim, ove jedinice Teritorijalne odbrane mogu i da deluju autonomno, ako se radi, na primer, o problemima kontrole teritorije. Ali ako se radi o borbenoj upotrebi i zajedničkim dejstvima, onda su potčinjeni komandi JNA.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li se Teritorijalna odbrana sastojala i od teritorijalnih i od manevarskih jedinica?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa pravi je prevod, ja sam shvatio da je to teritorijalne jedinice, misli se na prostornu strukturu. Znači, Teritorijalna odbrana je imala prostornu strukturu i manevarsku strukturu, ako se misli na ovaj izraz teritorijalna kako je meni prevedeno. Smisao je ja mislim prepoznatljiv.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je manevarskim jedinicama bilo dozvoljeno da deluju izvan svoje teritorije?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Mogla je, u situaciji na bojištu, ako je to zahtevalo da se te jedinice upotrebljavaju i tamo gde je neophodno da se upotrebljavaju. Znači nije bilo striktno vezano, da je moralo da bude na teritoriji jedne republike.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ako su manevarske jedinice Teritorijalne odbrane delovale na teritoriji druge republike, kome su onda bile potčinjene, kome su tada odgovarale?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Po istom principu, znači trebalo bi da budu potčinjene jedinicama JNA, ako izvode borbeno dejstva.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da uzmemo primer koji bi odgovarao ovom predmetu, to je strana 23 atlasa, da podsetimo Pretresno veće ukoliko je potrebno, mada ja mislim da nije. Ako je bio odred Teritorijalne odbrane iz Valjeva, iz Srbije, koji je delovao u Lovasu tokom operacija koje se odnose na Vukovar, taj odred Teritorijalne odbrane bi bio potčinjen kojoj vojnoj oblasti JNA?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Prvoj vojnoj oblasti.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Takođe, ako bi teritorijalne jedinice iz Crne Gore bile razmeštene na Kordunu, kome bi one bile potčinjene?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Petoj vojnoj oblasti.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A da bi se one razmestile i potčinile, da li bi za to bilo potrebno odobrenje komandanta republičke TO? Da li bi bilo potrebno njihovo odobrenje za tako nešto?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ja pretpostavljam da bi trebalo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Za jedinice koje dolaze iz Republike Srbije, čije bi ovlašćenje bile potrebno da bi te jedinice mogle da se razmeste?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ja mislim da bi trebalo da o tome da saglasnost predsednik republike, kao vrhovni komandant tih jedinica u republici, ili bi to moglo da ide po liniji Vrhovne komande, od Predsedništva prema republici i prema JNA.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: JNA i sukob u Hrvatskoj, to je paragraf 27. Po vašem iskustvu i po vašem shvatanju generale, mislim da je JNA imala ciljeve, i vi kažete da su postojala tri takva cilja, to je pasus 27. Koja su bila prva dva cilja, što se vas tiče, cilja JNA u toku razvoja sukoba?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa taj sukob je imao različite etape, ali prvi i osnovni cilj je bio u prvoj fazi da JNA razdvoji sukobljene strane u sukobu u kojem ona nije učestvovala. Te sukobljene strane su bile srpske strane na prostoru Hrvatske i paravojni sastavi u Hrvatskoj. Kasnije, ciljevi su da se pre svega zaštite jedinice JNA koje su bile tada u najvećoj meri u blokiranim objektima i kasarnama na prostoru Hrvatske. I negde od septembra, možda avgusta ili septembra 1991. godine govori se i o zaštiti ugroženih naroda koji su na tom prostoru bili napadnuti, bilo sa koje strane. Konkretno se u tom vremenu o kojem govorimo, septembru 1991. godine, radilo o zaštiti srpskog naroda u nekim krajevima, Banija, Lika, Kordun, gde je došlo do

borbenih dejstava i do napada Zbora narodne garde koji se u to vreme već bio konstituisao kao vojska.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Po vašem mišljenju, da li je bilo govora o tome da JNA nameće političko rešenje za tu krizu?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Nikada, ni u jednom periodu JNA nije nametala rešenja i puteve izlaska iz krize, a proklamovano je bilo, i ja koliko znam toga se JNA pridržavala, da će sačekati politička rešenja i postupiti po njima.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: 30. juna 1991. godine, da li je Borisav Jović javno najavio jedan cilj i da li se sećate šta je to bilo?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Sećam se. To je bila 19. sednica Saveznog saveta za zaštitu ustavnog poretka na kojoj sam bio i ja prisutan, a na kojoj se raspravljalo oko sukoba u Sloveniji. U najkraćem, na pitanje koje ste postavili, Borisav Jović koji je predsedavao tom sednicom izneo je stav za koji sam ja tada prvi put čuo, da ne treba nikoga silom, pa ni Slovence, prisiljavati da ostanu u Jugoslaviji, ako oni to neće i da vojska, odnosno JNA treba da izađe, da se povuče iz Slovenije i da izađe na nove granice, a da konkretno nije govorio koje su to granice.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dokazni predmet 387, tabulator broj 3, ti dokumenti se bave ovom temom. Da bismo uštedeli na vremenu, molim da se jedan dokument da svedoku, a engleska verzija da se stavi na grafoskop. Kako je moja uobičajena praksa da original stavim na grafoskop, a imamo jako puno materijala kroz koji treba da prođemo pa osim ako ne dobijem druge instrukcije, ja ću jednostavno originale dati svedoku i direktno preći na engleski prevod. Generale, da li pred sobom imate direktivu o upotrebi oružanih snaga? Ako je pogledamo, vidimo da piše: "10. decembar 1991. godine, od Saveznog sekretarijata za narodnu odbranu" i tu se nalazi direktiva o upotrebi oružanih snaga u narednom periodu, to je potpisao general-major Polić. Sama direktiva na narednoj strani, molim da poslužitelj okrene stranu, u dnu strane, u paragrafu broj tri pod naslovom "Jugoslovenska narodna armija i Teritorijalna odbrana", molim da pređemo na narednu stranu, na vrh strane broj 3. U tom pasusu se kaže: "Naše oružane snage ulaze u novi izuzetno značajan period realizacije krajnjih ciljeva rata: zaštite srpskog stanovništva, mirnog razrešenja jugoslovenske krize i stvaranja uslova za očuvanje Jugoslavije za one narode koji žele da u njoj žive. Zato je očuvanje bor-

bene gotovosti JNA i oružanih snaga u celini i dalje težišni zadatak svih nivoa rukovođenja i komandovanja". I prelazimo na poslednju stranu. Vidimo da je to potpisao general Veljko Kadijević. Generale Vasiljeviću, da li taj nalog ili ta direktiva odgovara vašem shvatanju ciljeva JNA u to vreme?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa ja mislim da sam u prethodnom odgovoru već rekao, i to je identično sa onim šta je kazano. Ja sam govorio o periodu negde oko septembra ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U tom slučaju generale, možemo da nastavimo dalje. Prelazimo na pitanje naoružavanja Srba u Hrvatskoj. To je strana 6, paragraf 36. Generale, da li ste početkom 1991. godine saznali za incident u kome je učestvovao čovek po imenu Arkan u Dvoru na Uni?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Šta je on tada radio i sa kim je to radio?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa po onome šta je bilo objavljeno i preko sredstava informisanja, on je uhapšen od MUP-a Hrvatske sa Stevanović Zoranom i Bambićem, ne sećam se njegovog imena, u Dvoru na Uni, i tom prilikom je kod njih pronađeno oruđe koje su transportovali.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ko je stajao iza tog snabdevanja oružjem, onako kako ste vi to shvatili na osnovu informacija koje ste imali u to vreme?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa ja sam shvatio da je iza toga, na neki način, stajao MUP Srbije, a ovo iz razloga šta mi je poznato da je tadašnji ministar unutrašnjih poslova Srbije, Radmilo Bogdanović, intervenisao kod ministra unutrašnjih poslova Hrvatske Josipa Boljkovca, da Arkan i ova njegova dva saputnika budu oslobođeni i vraćeni u Srbiju.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li znate koji su bili uslovi te transakcije? Da li znate da li je neki novac promenio ruke?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Meni to nije poznato.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Paragraf 38. Došlo je do odluke, odnosno do pokušaja da se u Predsedništvu SFRJ donese odluka o proglašenju vanrednog stanja. Međutim, takva odluka nije donešena. Posle toga da li je došlo do uspostavljanja obrasca po kome su se Srbi naoružavali?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Prema podacima koje je imala Uprava bezbednosti JNA u to vreme, manje količine oružja su išle iz Srbije prema

Kninskoj Krajini. Po mojim saznanjima, to je rađeno bilo u tri ture. Radilo se o lovačkom oružju koje je nabavljeno preko radne organizacije "Sport" u Beogradu, a posredstvom firme "Univerzal". To oružje je većim delom bilo vraćeno nakon izlaska, u januaru 1991. godine, nakon izlaska naredbe Predsedništva Jugoslavije o razoružavanju paravojnih sastava. Iza toga, ja nemam neka precizna saznanja, znam opštu situaciju, da nakon neuspele, neuspelog pokušaja u martu 1991. godine da se izvrši opšte razoružavanje i Hrvata koji nisu vratili oružje po ranije naredbi, moja saznanja su ukazivala da je krenulo nešto obimnije naoružavanje srpskih snaga u Kninskoj Krajini. Tada, u tom periodu, to je početak 1991. godine počinje i obuka, dolazimo do saznanja da počinje obuka dobrovoljačkih jedinica u kampu u Golubiću pored Knina.

TUŽILAC NAJS: Hvala vam. Mi ćemo blagovremeno da pređemo na obuku.

SUDIJA MEJ: Gospodine Najs, stigli smo do trenutka kada treba da prekinemo današnju raspravu.

TUŽILAC NAJS: Da, ali ipak smo dosta već uradili, časni Sude.

SUDIJA MEJ: Gospodine Vasiljeviću, mi ćemo sada da prekinemo raspravu. Molim vas da se vratite sutra u 9.00 da nastavite sa vašim svedočenjem. Molim vas takođe da imate na umu da za vreme prekida rasprave i u bilo koje drugo doba ne govorite ni sa kim o svom svedočenju sve dok se ono ne završi, a to uključuje i članove tima Tužilaštva. Rasprava se prekida do sutra ujutro.